

ATA Hece Harfleri Transkripsiyon Çalışmaları: Güncel Tablolar ve Metodolojik Notlar

Hece Harfleri Hakkında Önemli Notlar

1- Devam eden, tamamlanmamış bir çalışmayı görüntüluyorsunuz. Büyük harfle yazılmış ve mor renkle vurgulanmış fonetik eşdeğerler, kelime düzeyinde okuma ve yorumlama denemelerinde en az bir kez test edilmiştir. Cümle düzeyinde testler/okuma-transkripsiyonları hala devam etmektedir.

2- İtalik ve eğik yazılmış fonetik eşdeğerler, filtrelenmiş seçenekleri temsil eder; yani birden fazla olasılık arasından ilk elemeyi geçen ve gelecekteki okuma oturumlarında test edilmesi planlanan seçenekleri. Tablolardaki diğer transkripsiyon stilleri çoğunlukla henüz herhangi bir anlamsal veya fonolojik yorumlamadan geçmemiş fonetik biçimleri temsil eder.

"Henüz incelenmemiş sayfalardaki harfleri neden listeliyoruz ve fonetik değerlerini nasıl tahmin edebiliriz?" diye sorarsanız, ilk hedefimiz el yazmasındaki toplam farklı karakter sayısını tahmin etmektir. Çoğu hece karakteri bilinen alfabetik işaretlere veya bunların türevlerine benzediğinden ve bu hecelerin bir araya geldiği sırayı ve yapıyı anladığımızdan, ön fonetik değerler önerebiliriz. Bazen bir karakterin el yazısı başka bir harfe benzeyebilir ve bu gibi durumlarda, tüm olası alternatifleri göz önünde bulundurmalıyız.

3- Bu tablolarda listelenen kelimeler, hem fonetik hem de anlamsal çıktıları doğrulamak için farklı cümlelerde görüldüklerinde çapraz karşılaştırma okumalarına tabi tutulur.

4- Eski Türkçe ve Türkçe sözdizimi, doğası gereği bir fonetik uyum sistemi içinde işler; bu sistemde önceki kelimelerin uyumu, sonraki kelimenin anlamsal çıktısını etkileyebilir. Bu, Türk dilinin yapısal bir özelliğidir ve bu çalışmanın bir keşfi veya hipotezi değildir. Bu nedenle, aynı kelime cümle bağlamına bağlı olarak farklı anlamlar üretebilir. (Örneğin, YAZ kelimesi, birlikte kullanıldığı kelimelere bağlı olarak anlam değiştirebilir.)

Temel ölçüt, kelimelerin Türkçe fonolojik veya anlamsal tutarlılığı ihlal etmeden cümle içinde anlamlı sonuçlar üretmesidir.

5- Yazarın lehçesi bilinmediği için bazı fonetik alternatifler sunulmuştur. Çoğu durumda, fonetik çeşitlilik karakterin görsel biçimiyle bağlantılıdır. Görünüşte küçük bir çizginin -belki de kalıcı bir kalem hareketi- bir karakterin fonetik değerini değiştirebileceği sıklıkla gözlemlenmiştir. Bu nedenle, görsel olarak benzer görünen karakterler dikkatlice incelenmeli ve gerektiğinde büyütülmelidir. Araştırma ve analiz tamamlandıktan sonra, tablolarda yalnızca geçerli fonetik eşdeğerler -Latin alfabesi gösterimleri olarak gösterilenler- tutulacaktır. Diğerleri çıkarılacaktır. Bu, benimsenen deneme-yanılma yönteminin emek yoğun yapısından kaynaklanmaktadır. 2018 tarihli makalelerimize ve sunularımıza bakarsanız, fonetik seçeneklerin sayısının önemli ölçüde azaltıldığını, çoğunlukla tek bir nihai biçime indirildiğini göreceksiniz. Bu arada, deşifre edilen kelime sayısı aylık olarak artmaya devam ediyor.

En önemli ilke, her karakterin (fonetik uyumla yönetilenler hariç) tek bir Latin harf eşdeğerine karşılık gelmesi ve bu 1:1 eşlemenin el yazmasının 240 sayfasının tamamında tutarlı ve değişmeden kalmasıdır.

6- İki fonetik seçenek arasındaki "/" bölme işareti "ya/ya da" (o veya bu) anlamına gelir.

7- Aşağıdaki hece harf tabloları, ATA (VM) el yazmasında bulunan tüm hece karakterlerini temsil etmemektedir. El yazmasında henüz eklenmemiş ek karakterler bulunmaktadır. Sayfalarının çoğunu ayrıntılı olarak incelemek için henüz zamanımız olmadı. Okuma ilerledikçe, fonetik ve anlamsal yapıları kelime veya cümle düzeyinde test edilen yeni tanımlanan karakterler tablolara eklenecektir. Bu nedenle, yazıdaki toplam karakter sayısının burada listelenenlerle sınırlı olduğunu varsaymayın. Yalnızca en az bir kez okunmuş veya diğerlerinden farklı görünen karakterleri (sayfaların yoğunluğunda hızlı bir tarama yapılarak tespit edilenleri) dahil ediyoruz.

Buna rağmen, bu harf-karakter kombinasyonunun yöntemi ve yönü yazı boyunca tutarlıdır ve tüm karakterler için geçerli olan ortak bir yapısal sistem oluşturur.

8 - Bu tabloda iki farklı satırda listelenen aynı harf karakterini fark ederseniz, bu muhtemelen fonetik yorumunda bir güncellemeyi yansıtır. Eski ve yeni biçimler birlikte görüntülenebilir; bu, bizim tarafımızdan yapılan mekanik bir hatadan kaynaklanıyor olabilir. Örneğin, bir karakterin fonetik değerini düzeltirken veya bir kelime içinde yeni bir varyantla karşılaşırken, öncekini silmeden yeni bir satır eklenmiş olabilir. Bu olası tutarsızlıklar gelecekteki güncellemelerde düzeltilecektir.

Bu notların İngilizcesini aşağıdaki dip notlarda bulabilirsiniz.¹ Bu makale boyunca bazı açıklama bölümlerinin İngilizcesi ile karşılaşmış olmanızın esas sebebi bunların iki dilde oluşturulmuş ham çalışma notlarımızdan alıntı yapılmış olmasıdır.

¹ ATA Syllabic Letter Transcription Studies: Current Tables and Methodological Notes

Important Notes on the Syllabic Alphabet Letters:

1- You are viewing an ongoing, unfinished study. The phonetic equivalents written in uppercase and highlighted in purple have been tested at least once during word-level reading and interpretation trials. Sentence-level testing is still in progress.

2- The italicized, slanted phonetic equivalents represent filtered options—those that have survived initial eliminations among multiple possibilities and are scheduled for testing during future reading sessions. Other transcription styles in the tables mostly represent phonetic forms that have not yet undergone any semantic or phonological interpretation.

If you ask, “Why are we listing letters from pages that haven’t been studied yet, and how can we predict their phonetic values?”—our first goal is to estimate the total number of distinct characters in the manuscript. Since most syllabic characters resemble known alphabetic signs or their variants, and because we understand the order and structure in which these syllables are combined, we can propose preliminary phonetic values. Occasionally, the handwritten form of a character resembles another letter, and in such cases, we must consider all plausible alternatives.

3- Words listed in these tables are subjected to cross-comparison readings whenever they appear in different sentences, to verify both phonetic and semantic outputs.

4- Old Turkic and Turkish syntax inherently operate within a system of phonetic harmony, where the harmony of preceding words can influence the semantic output of the following word. This is a structural feature of the Turkish language and not a discovery or hypothesis of this study. Therefore, the same word may yield different meanings depending on its sentence context. (For example, the word YAZ may shift meaning depending on the words it co-occurs with.)

The key criterion is that words must produce meaningful results within the sentence without violating Turkish phonological or semantic coherence.

Bazı Harflerin Fonetik Aralıklarını İçeren ATAHece Harfleri Alfabe Tablosu
The ATA Syllable Letters Alphabet Table, which includes the Phonetic Range of Some Letters

Number	ATA (VM) SYLLABLE ALPHABET LETTERS	EQUIVALENT IN LATIN LETTERS
1.		JILO / JİLÖ
2.		JL, JIL / JİL JILI (?)
3.		J4O / JDA, JDÖÆ, J-DÖR-Ö/O
4.		JIL, CIL (?) JIK / ÇIIL / ÇİİL (?)

5- Since the author's dialect is unknown, some phonetic alternatives are presented. In many cases, phonetic variation is tied to the character's visual form. It has often been observed that a seemingly minor stroke—perhaps a residual pen movement—can alter the phonetic value of a character. For this reason, characters that appear visually similar should be examined carefully and magnified when necessary.

Once the research and analysis are complete, only the valid phonetic equivalents—those shown as Latin alphabet representations—will be retained in the tables. All others will be removed. This is due to the labor-intensive nature of the trial-and-error method adopted.

If you refer to our 2018 articles and presentations, you'll see that the number of phonetic options has been significantly reduced, often to a single final form. Meanwhile, the number of deciphered words continues to grow monthly.

The most important principle is that each character (excluding those governed by phonetic harmony) must correspond to a single Latin-letter equivalent, and that this 1:1 mapping remains consistent and unchanged across all 240 pages of the manuscript.

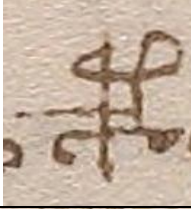

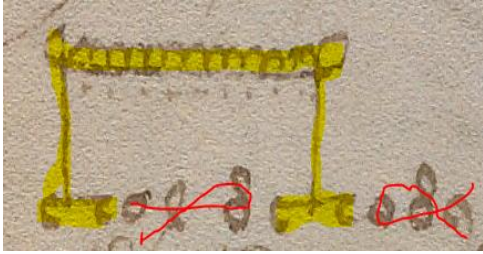
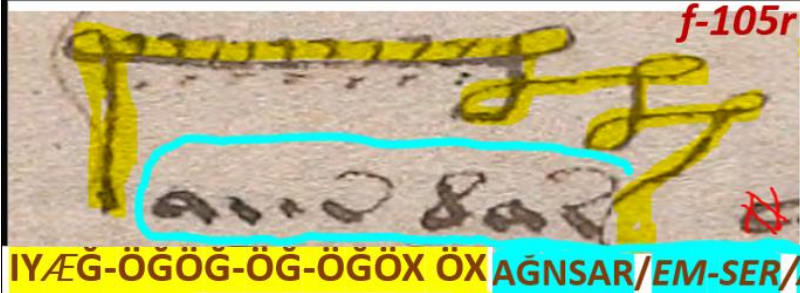
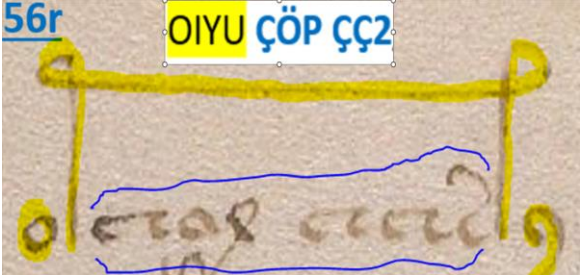
6- A slash "/" between two phonetic options indicates "either/or."

7 - The syllabic letter tables below do not represent all syllabic characters found in the ATA (VM) manuscript. The manuscript contains additional characters not yet included. We have not yet had the time to examine the majority of its pages in detail. As reading progresses, newly identified characters—whose phonetic and semantic structures are tested at the word or sentence level—will be added to the tables.

Therefore, do not assume that the total number of characters in the manuscript is limited to those listed here. We only include characters that have undergone at least one time read or look different than others (which have been detected by quick scanning through the density of pages).

Despite this, the method and direction of this letter character combination are consistent across the manuscript, forming a shared structural system that applies to all characters.

8 - If you notice the same letter character listed here in this table in two different rows, this likely reflects an update in its phonetic interpretation. The older and newer forms may be displayed together, which could be due to a mechanical oversight on our part. For example, when revising a character's phonetic value or encountering a new variant within a word, a new row may have been added without deleting the previous one. These potential inconsistencies will be corrected during future updates.

5.	 66r	JAN / YERCEN / YARCAN JVAR / JBAR(?)
6.		JİYAN / JİYEN CIYAN / CİYEN (?)
7.		JYA / JYE YERYERİYE / YERİ-YERİY-E / YARI-YARIY-A (?)
8.	 102r	ÇI-YAĞ-OĞ-OĞ-OĞ-OĞ-İÇ / ÇİYEĞ-ÖĞÖĞÖĞÖĞÖĞİÇ / ÇI-YAĞAN-OĞAN-OĞAN-OĞAN- OĞANIÇ (?) /
9.	 f-105r IYAĞ-ÖĞÖĞ-ÖĞ-ÖĞÖX ÖX AĞNSAR/EM-SER/	IYAĞ-ÖĞÖĞ-ÖĞ-ÖĞÖX ÖX AĞNSAR / IYAĞI-OĞÖĞ-OĞ-OĞÖX OX AM SAR
10.	 56r OIYU ÇÖP ÇÇ2	OIYU ÇÖP ÇÇ2 / AYI-ÇÖP-ÇİÇEKİ
<p>NOT: Soldan sağa doğru okuma sırası ve biçimi, benzer örneklerde olduğu gibi yazım sırasına göredir. Önce sarı ile işaretli kısmı, ardından mavi çizgiyle işaretli kısmı okuyun. Yazarın yazım stiline muhtemelen aynı durumlarda aynı sırayla gerçekleştiği söylenebilir. Bu yazım/okuma sırası, köprü benzeri bir yazım çizgisi içeren tüm benzer kelime örneklerinde aynı şekilde gerçekleşmiştir.</p> <p>NOTE: The reading order and format from left to right are according to the writing order, as in similar examples. First, read the part marked in yellow, then read the part marked with a blue line. It can be said that the author's spelling style likely occurred in the same order in the same cases. This spelling/reading order occurred in the same way in all similar examples of words containing a bridge-like spelling line.</p>		

11.

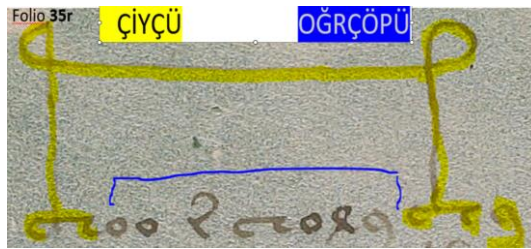
ÇIYÇEİN 2 (eki) > ÇIYÇEĞİN EKİ/İKİ

NOT: Burada sarı zeminle işaretli kelimeler kalem çizgisinin devamı (yazıldığı sıra/yön takip edilerek) okunur. Köprü benzeri kısmın ortasındaki kısım (burada mavi çizgiyle ifade edilen "2 (eki) / Z" harfi, arada yazıldığı için transkripsiyon okumasında sona eklenecektir. Köprü benzeri kısım ÇIYÇ olarak okunur. Ardından EİN / AİN harfleri gelir. Sonunda 2 (EKİ) harfinin okunduğu mavi renkle işaretli kısım bulunur. Burada yazılan kelimenin tamamı yazar tarafından "ÇIYÇEİN 2" olarak yazılmıştır. Yani yazım sırası, okuma sırasındır (yani bu tür köprü benzeri görümlü yazım biçimi durumlarında okuma sırası kelimedeki konumda değildir).

NOTE: Here, the words marked with a yellow background are read by continuing the pen line (following the order/direction in which it is written). The part in the middle of the bridge-like part (here the letter "2 (eki) / Z" expressed with the blue line) will be added at the end in the transcription reading because this is written in between. The bridge-like part is read ÇIYÇ. Following it are the letters read EİN / AİN. At the end is the part marked in blue where the 2 (eki) is read. The whole word written here was written by the author as "ÇIYÇEİN 2". So, the writing order is the reading order (which means the reading order is not at the position in the word in those types of bridge-like-letter cases).

ÇIYÇEİN2

12.

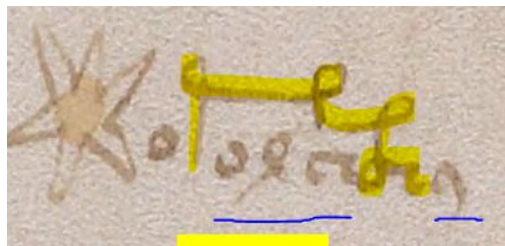

Not: Köprü gibi uzayan çizgilerle yazılmış tüm kelimeler, dıştan içe doğru ve yazma/çizim sırasına göre okunur. Bu nedenle, soldan sağa (önce sarı ile işaretlediğim kelime, sonra mavi ile işaretlediğim kelime) okunur. Burada, yandaki Latince çeviri karşılığı da aynı sırayla oluşturulmuştur. Bu durumdaki tüm kelimeler aynı prensiple yazılmıştır ve aynı prensip ve sırayla okunmalıdır.

Note: All words written with extended lines that look like bridges are read from outside to inside and following the writing/drawing order. Therefore, from left to right (first the word I marked in yellow, then the word I marked in blue) is read. Here, the Latin transliteration equivalent on the side is also created in the same order. All words in this case were written with the same principle and should be read with the same principle and order.

ÇIYÇÜ OĞRÇÖPÜ

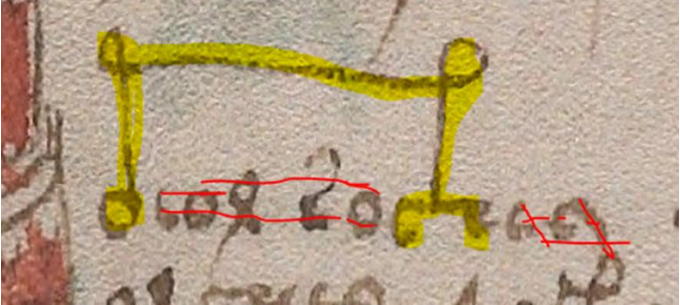

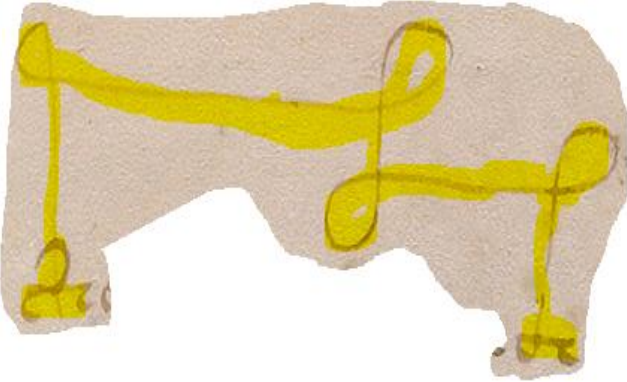
13.

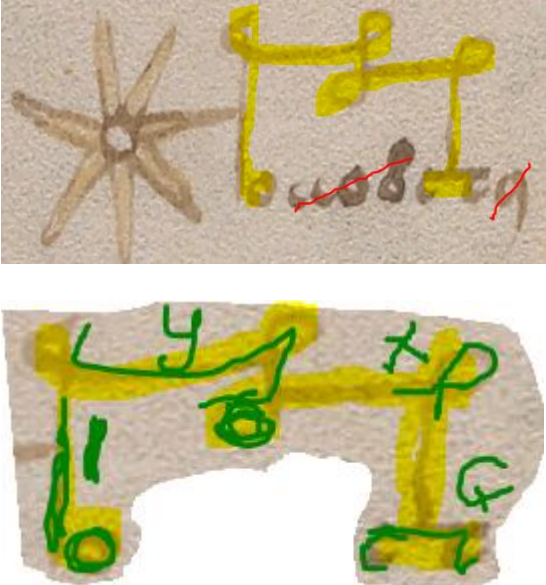
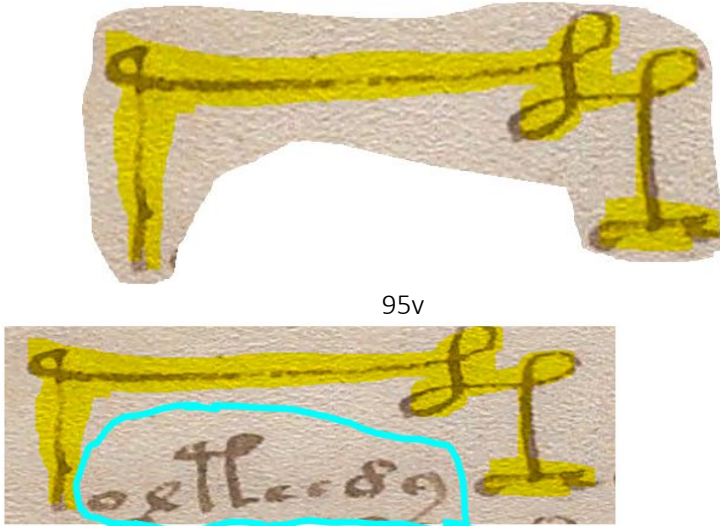

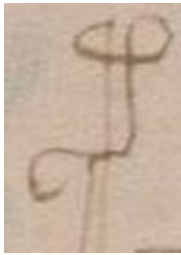

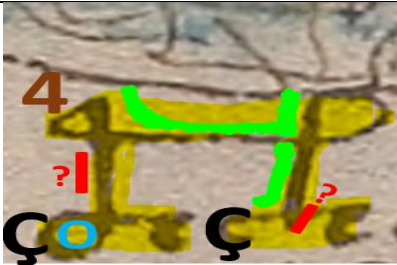

OİYXOÇOFÇU

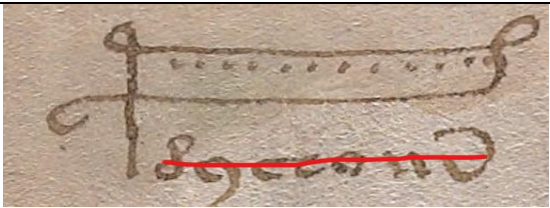
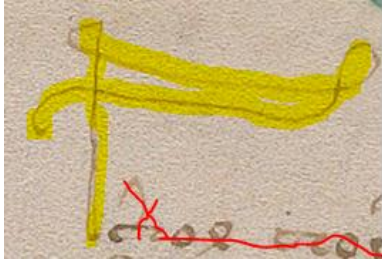

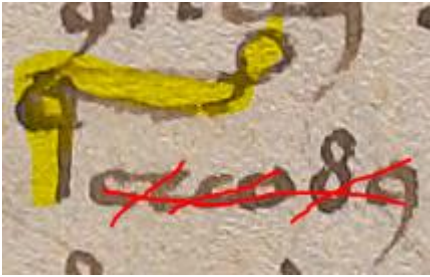
68r

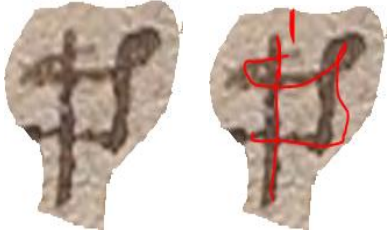

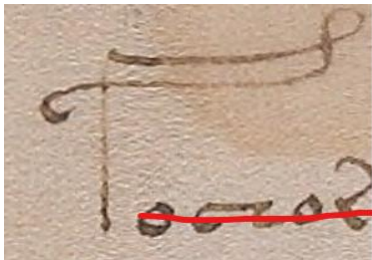

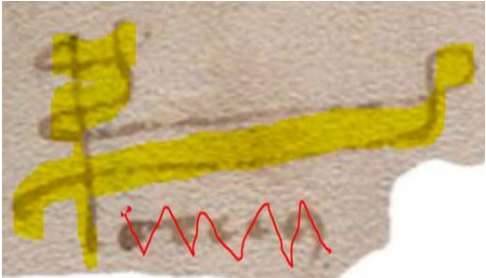
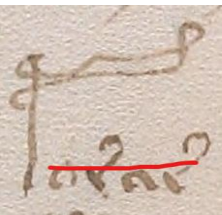
OİYXOÇ / OİYXOÇ

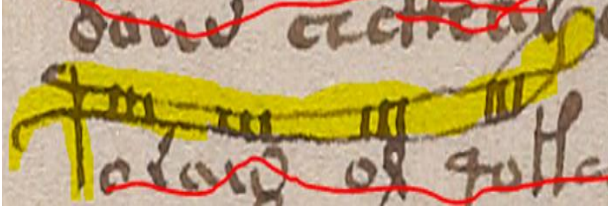
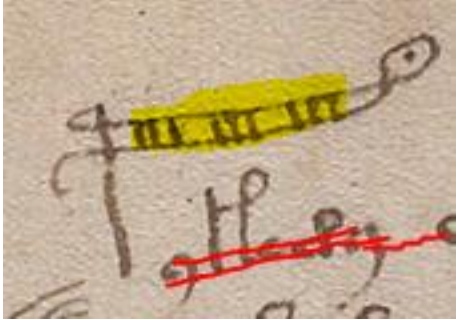

	<p>Not: Burada, kelimenin tamamının okunma sırasını gösteren, farklı renkli kalemler ve arka plan rengiyle işaretlenmiş Latin alfabesi transkripsiyonunu-biçimlendirmesini görebilirsiniz.</p> <p>Note: Here you can see the Latin alphabet transliteration- formatting, marked with different colored pens and background color, indicating the order in which the whole word is read.</p>	
14.	 <p>35r</p>	<p>ÇİYÇ, OÇİYÇ / O-ÇİYİÇ (?)</p>
15.	 <p>99v</p> <p>f99v > AĞAÇCI COP/CÖP YARANA/2ö/ Eki-ö (eke)</p> <p>OIYÇ-CU COP/CÖP YER-ANN-Ö/2Ö/ZÖ</p> <p>> YER-ANN > -Ö</p> <p>YARAN-N-Ö (yarana)</p>	<p>OIYÇ / ÖIYÇ O4YÇ / OI4YÇ (?)</p>
16.	 <p>42r</p>	<p>ÇRIYOXOÇ / ÇNRIYOXAÇ / ÇIRIYAPAÇ / ÇIRIYOPAÇ / ÇIRIYPECA-Ç/H (?)</p>

<p>17.</p>	 <p>OY-OXÇ, IO4YOXÇ (?)</p> <p>68r</p> <p>> IOYOXÇ / OIY-OXÇ /</p>	<p>IOY-OXÇ / OY-OXÇ</p> <p>IOYOXÇ / OIYOXÇ / İÖYÖXÇ / IOY-OXÇ (?)</p>
<p>18.</p>	 <p>95v</p> <p>İYXOÇ/İYXÖÇ ÖXİYEN/OXIYAN-GS-U İY(iyi) KOÇ/KÖÇ ÖKİYEN/OKUYAN KIZ-I</p>	<p>İYXOÇ / İYXÖÇ, IYOXÇ / İYÖXÇ</p> <p>IYOPÇ (?)</p>
<p>19.</p>	 <p>14r</p>	<p>İTİC / İTİCİ</p> <p>İKİCİ / İKİCİ / İKİCİ (?)</p>

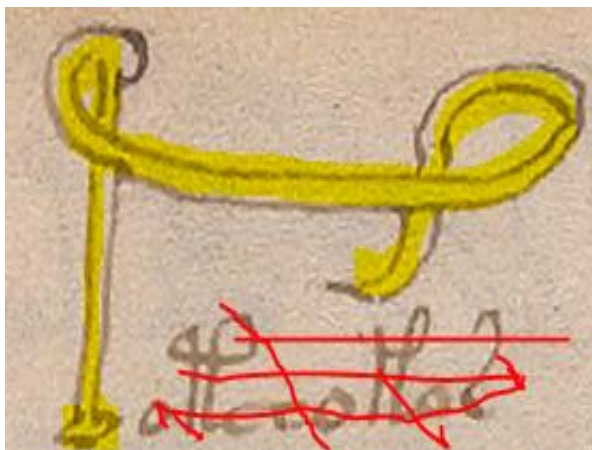
20.	 <p>101r</p>	<p>CIYÇ / ÇIYÇ / çiyçi (?)</p>
21.		<p>iiYC / İYİC / İYIC, ĞIYC / ĞİYİC / İYICI / İYİCİ (?)</p>
22.	 <p>80r</p>	<p><u>Fonetik Varyantlar:</u></p> <p>ÇO4YÇ / ÇO4YÇİ / ÇOI4YÇİ, ÇödürtYÇ / ÇödürYÇ, ÇödürYÇİ / ÇÖİdürYÇİ, ÇOdYÇ (?)</p>
23.	 <p>36r</p>	<p>AĞIKN / İĞIKIN / İĞIKIN / ĞIKIN / ĞIKN / ĞIKN</p>
24.	 <p>90r</p>	<p>ÇIYCXIÇ / ÇIYC-XIÇ / ÇIYC-PIÇ (?)</p>

25.	 <p>100r</p>	<p>ÇOYYARO / ÇAIYYARO / ÇEİYYER-O, OÇIYYARO / AÇIYYARO / AÇIYYARA (?)</p>
26.	 <p>Not: Son eğri C veya I/İ gibi görünüyor. Çeviride her ikisine de karşılık gelen Türkçe kelimeler yer alıyor ve bunlar cümlenin anlam bütünlüğünü bozmuyor. Bu konuda daha kesin bir sonuca gelecekteki okumalarda varabiliriz. Note: The final curve looks like C or I/İ. The translation contains Turkish words corresponding to both, and they do not disrupt the semantic integrity of the sentence. We can declare a more definitive conclusion on this matter in future readings.</p>	<p>İYC / İYİ / İYİ-UÇ / İYC-UÇ (?)</p>
27.		<p>İYC / İYC</p>
28.		<p>İYANC / İIENC İYEN-YER (?)</p>
29.	 <p>103v</p>	<p>IAYIP / DİRİEP (?)</p>

30.	 <p>103r</p>	<p>İYI / İYİ, İYAN / İYEN (?)</p>
31.		<p>İK / İK / İKİ İKO (?)</p>
32.		<p>İKC / İKC İTC (?)</p>
33.	 <p>10r</p>	<p>İYO / İYÖ / İYÆ</p>
34.	 <p>87v</p>	<p>İYP / İYİP / İYİCPI / İYPC / İYCXI / İYİCXİ (?)</p>
35.		<p>İYC / İYİC / İYC İYA / İYE / İYAPA (?)</p>

36.	 <p>78r</p>	<p>İYC-Ğİ-Ğİ Ğİ Ğİ- / İYC-İĞ İĞ İĞ İĞ- / İYC-İĞ-İĞ İĞ İĞ İĞ / İYC/İYC-İĞ İĞ İĞ İĞ / İYİ-İĞİĞİĞİĞ (?)</p>
37.	 <p>78v</p> <p>> İĞ / İĞ, Ğİ / Ğİ</p> <p>Not: Burada sarı renkle işaretlediğim bölümde 3 adet dikey çizgi bulunmaktadır. Aslında bunların her biri Latin alfabesindeki "i" harfidir. Ancak yazar iki bitişik "ii" harfini yazdığına (ATA alfabe transkripsiyonumuzda gösterildiği üzere), bunu "Ğ" sesiyle eşleştirmektedir. Bu durumda burada yazılı olan "iii iii iii" harf dizisi fonetik değeri açısından ya "İĞ İĞ İĞ" ya da "Ğİ Ğİ Ğİ" şeklinde okunmalıdır.</p> <p>Bu nedenle burada her iki varyantı da dikkate aldık ve bir sonraki sütunda Latin harfleriyle olası fonetik karşılıklarını gösterdik. Ancak bu kelimenin yer aldığı tümce henüz tarafımızca okunmamıştır. Türkçede bir kelimenin anlamsal çıktısı, çevresindeki hece birimlerinin ve/veya sözcüklerin fonetiğinden etkilendiği için, tümce tamamıyla incelendiğinde bu kelimenin geçerli okunuş biçimi daha net biçimde belirlenebilecektir.</p> <p>Bu aşamada, burada gösterildiği şekilde aynı işaret, fonetik değer ve sıralamayla tüm harf birimlerini okumaya devam ediyoruz; bu bir araştırma projesinin parçasıdır. Yaklaşık 240 sayfalık VM boyunca tüm harfler için aynı sürecin tutarlı biçimde sürdürülmesi önemlidir.</p> <p>Note: There are 3 adet three vertical lines in the section I marked here in yellow. In fact, each of these is the letter "i" of the Latin alphabet. However, when the author writes two adjacent letters "ii" (as we have shown in our ATA alphabet transcription), he reads them as corresponding to the sound "ğ". In this case, the letters "iii iii iii" as written here should have been read either "İğ İğ İğ" or "Ğİ Ğİ Ğİ" according to phonetic value.</p> <p>Therefore, we have considered both variants here and have shown the resulting phonetic possibilities in Latin letters in the next column. However, we have not yet read the sentence in which this word is written. Since the semantic outcome/consequence of a word in Turkish is influenced by the phonetics of adjacent syllabic units and/or words, it will be possible to determine more clearly which pronunciation of this word is valid when the entire sentence is examined.</p> <p>At this stage, we are essentially continuing to read all letter units, which are part of an ongoing research project, with the same sign, phonetic value, and order, as shown here. It is important to continue the same process for all the letters VM throughout the approximately 240 pages.</p>	<p>İYC-Ğİ-Ğİ Ğİ-EN/AN / / İYC-İĞ İĞ İĞ-EN / / İYC-İĞ-İĞ İĞ-EN / / İYC/İYC-İĞ İĞ İĞ-AN / İYİ-İĞİĞİĞAN (?)</p>

38.

ip

39.

UÇTAN-YARX /
İCTEN-YARX

ICTANYARX / İCTENYERX (?)
ICITANYARX / İCİTEY-ARX
(?)

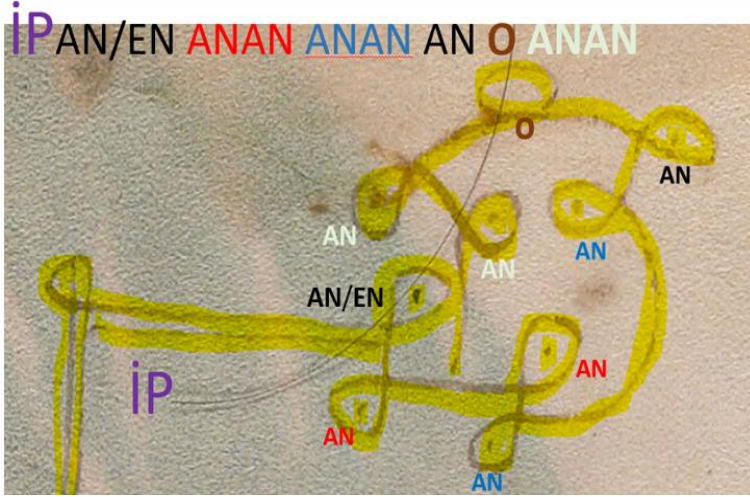
40.

101r

ITANANC / İTENENC /
İTENEN / ITANANI (?)

41.

(İP-EN ANAN ANAN AN O ANAN)

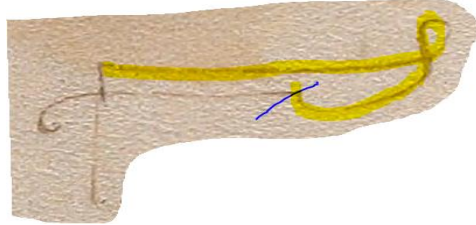
Not: ATA metninin tüm sayfalarındaki tüm kelimeler aynı ve/veya benzer prensiple yazılmış olup, aynı prensiple ve aynı yazım sırasıyla okunmalıdır.

Note: All words in the ATA manuscript on all pages were written with the same and/or similar principle and should be read with the same principle and in the same written order.

İPENANANANANANOANAN

(İP-EN ANAN ANAN AN O ANAN)

42.

Note: If you examine the syllabic character image above carefully, you'll notice that the letter marked with a yellow background is formed by rotating the letter ****P**** ninety degrees to the right. The short blue line I've added is intended to indicate the termination point of the ****P**** character. If you observe closely, the lower stroke of the ****P**** curves downward in an arc. From the endpoint of this ****P**** shape, a horizontal line extends leftward. This horizontal line corresponds to the tamga symbol we interpret as ****YER / YAR****.

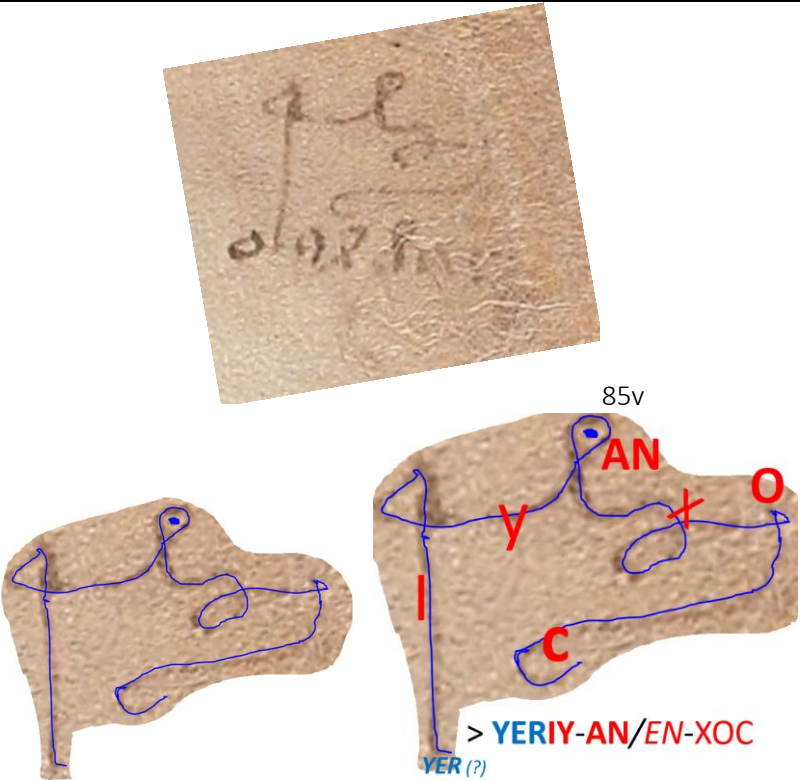
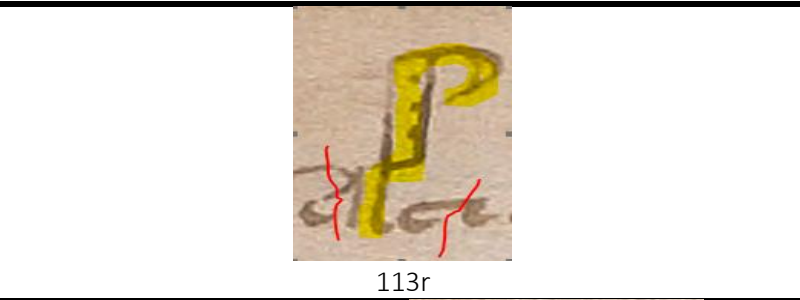

Under normal circumstances, if the ****P**** character were to continue with a straight horizontal stroke rather than a curved one, it would imply that the ****P**** extends uninterrupted to the end of that line. In cursive or manuscript writing, when letters are joined sequentially, the pen typically remains on the page without lifting. However, to indicate that one letter ends and another begins, the author appears to have employed this curved termination of the ****P**** character. Therefore, the point marked with a short blue line represents the end of the ****P****.

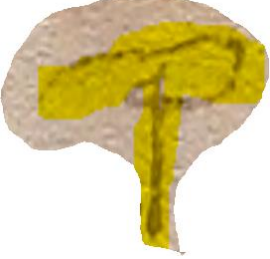

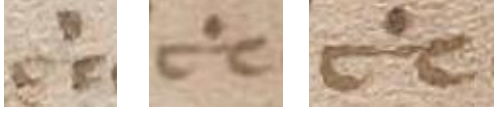

The sentence in which this character appears has not yet been fully analyzed in our study. Nevertheless, having examined how syllabic characters are constructed across all 240 pages of the manuscript, we are able to propose phonetic values for these characters even before conducting full syntactic or semantic analysis. The question marks we include alongside Latin-letter phonetic equivalents are placeholders for phonetic variants that will be tested during the reading process. As the transcription and semantic decoding progresses, some of these phonetic possibilities will be eliminated, and a definitive phonetic structure will emerge.

In this specific case, the final segment of the character may be read as either ****C**** or ****I/i****, though this is subject to debate. In handwritten manuscripts of this nature, mechanical inconsistencies—such as the author lifting the pen a fraction of a second too early or too late—necessitate the proposal of multiple phonetic variants. Most of these alternatives will be ruled out through further analysis, leaving one or two viable phonetic forms.

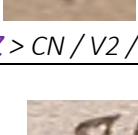

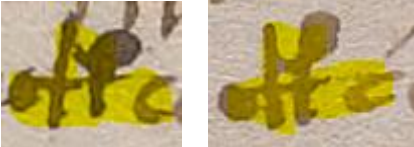
İPYERİ / İPİ-YERİ /
İPİ-YARI

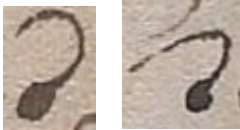

İPYERC / İPİ-YERC
(?)

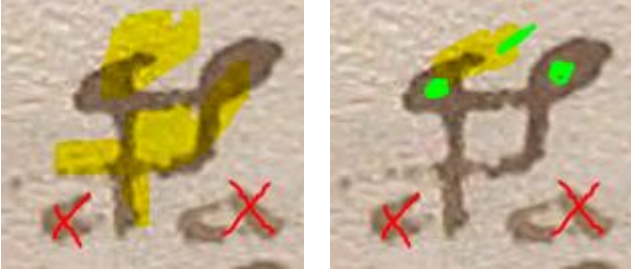

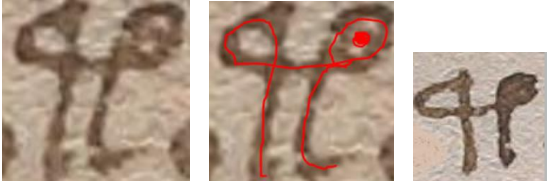

	<p>If two options remain, this is likely due to the fact that Türkiye Turkish, which has eight vowel phonemes, is represented in this manuscript with fewer vowel symbols. Similar phenomena have been documented in the history of Turkish orthography and are well known among specialists in Old Turkic. This does not hinder or invalidate the reading process. In Turkish, vowels such as **I, U, O, A** and **i, ü, ö, e** never co-occur within the same word. This is a well-established principle known as **vowel harmony** in Turkic linguistics.</p> <p>Accordingly, the preceding vowel governs the phonetic realization of the vowel that follows. Even when two phonetic options appear distinct, Turkish vowel harmony often dictates the correct pronunciation, even if the written form is ambiguous. Naturally, the author of the ATA manuscript, writing 600 years ago, would not have been concerned with such distinctions. However, in our modern era of standardized orthography, we must explain to contemporary readers why four written vowel symbols correspond to eight phonetic vowel values in transcription.</p>	
43.	 <p>85v</p> <p>AN O</p> <p>Y I C</p> <p>> YERİY-AN/EN-XOC</p> <p>YER (?)</p>	<p>YERİYEN-XOC, YARIYAN-XOC, /YERİYEN-KÖC/ YARIYAN-KOC/ YERİ4YENXOC (?)</p>
44.	 <p>113r</p>	<p>IĞIN, IBIN / ĞPIN (?)</p>
45.		<p>IKC / İKC İTC / ITC (?)</p>

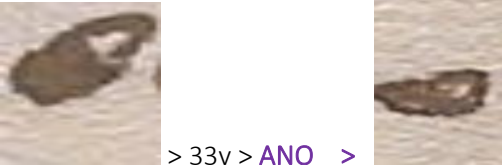
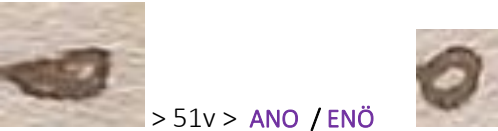

46.		AIYOCO EİYÖCÖ ÖİYÖİYERİÖ, OİYÖİYERO, ÖİYERİÖ / OİYARIO (?)
47.	 114r	IN / İN DİRİN / İAN (?)
48.		UAN / ÜEN
49.	 46v 28v	ÇAN / ÇEN
50.	 70r	ÇAN/ÇANI/Ç-AN-AN (?)
51.	 42v 18v	ANÇ OÇ / ÖÇ (?)
52.	 14v	ANILÇ / ANILCÇ AILIÇ / EİLİÇ / OILIÇ (?)
<p>NOTE: The initial, dot-like letter is the letter we read AN/EN. However, as understood from the readings, some of these must have probably occurred in the form of mechanical errors due to uncontrolled flowing dip nib ink. If so, the semantic structure will reveal this during sentence analysis. In this case, this letter is expected to represent one of the sounds "AILIÇ / EİLİÇ / OILIÇ."</p> <p>NOT: Başlangıçtaki nokta benzeri harf, AN/EN olarak okuduğumuz harftir. Ancak, okumalardan anlaşıldığı üzere, bunlardan bazıları muhtemelen kontrolsüz akan daldırma mürekkebinden kaynaklanan mekanik hatalar şeklinde meydana gelmiş olmalıdır. Eğer öyleyse, anlamsal yapı bunu cümle analizi sırasında ortaya çıkaracaktır. Bu durumda, bu harfin "AILIÇ / EİLİÇ / OILIÇ" seslerinden birini temsil etmesi beklenmektedir.</p>		

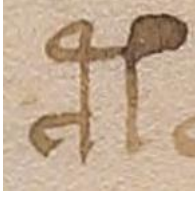
53.	 <p>46v</p>	SU-AN / ŞÜ-EN / S-AN-U (?)
54.	 <p>102r</p>	CAN CEN / CIAN / CIEN (?)
55.	 <p>40r</p> <p></p> <p>NOTE: If this is the "I", then the word is UAĞIN/ÜEĞİN or UAMI / ÜEMİ. But this mark should be a dot mark but not the letter "I". So let's say this is a dot mark. The dot mark here is the AN reading part, and if it's on the letter "ı" / "ğ", then this syllable should be read with the phonetic value "-ĞAN." If it's on the letter M, then the reading is "MAN." In this case, the entire word in this example should probably be read either as UAMAN / ÜEMEN or as UAĞANN / ÜEĞENN. To determine which of these is the correct reading, it's necessary to reveal the semantic output of the sentence in which this word appears. We're already slowly doing this process as we read randomly selected lines and pages throughout the 240 pages, whenever we have time.</p> <p>NOT: Eğer bu "I" ise, kelime UAĞIN/ÜEĞİN veya UAMI/ÜEMİ'dir. Ancak bu işaret nokta işareti olmalı, "I" harfi olmamalıdır. Diyelim ki bu bir nokta işareti. Buradaki nokta işareti AN okunuşudur ve eğer "ı" / "ğ" harfindeyse, bu hece "-ĞAN" fonetik değeriyle okunmalıdır. M harfindeyse, okunuş "MAN"dır. Bu durumda, bu örnekteki kelimenin tamamı muhtemelen UAMAN / ÜEMEN veya UAĞANN / ÜEĞENN olarak okunmalıdır. Bunlardan hangisinin doğru okunuş olduğunu belirlemek için, bu kelimenin geçtiği cümlelerin anlamsal çıktısını ortaya çıkarmak gerekir. 240 sayfa boyunca, zaman buldukça rastgele seçilmiş satırları ve sayfaları okurken bu işlemi zaten yavaş yavaş yapıyoruz.</p>	ĞAN / ĞEN, İEN
56.	 <p>85r_86v</p>	ÇIOAN, ÇİÖEN / ÇIAN / ÇIAÑ / ÇUAN
57.	 <p>100v</p>	COANI / CÖENİ / IOANI (?)
58.		AN-2 / ANZ

	<p>Note: > It is may be 2 / Z only. Perhaps a portion of the 2/Z shape has been erased over time, leaving what appears to be a dot at the end. This is possible. However, since phonetic variants of this Old Turkish word have been observed to create alternative Old Turkish words that match in Türkiye Turkish, it may be more appropriate to determine the phonetic value of this letter after completing a full-page transcription and consulting with Old Turkish experts.</p> <p></p> <p>In addition: If you saw this ATA-alphabet letter you could test these phonetic options > Z > CN / V2 / I2 / VN (?)</p>	
59.		<p>ANIYÇ / ENİYÇ ANIYÇ (?)</p>
60.	 <p>18r 88r</p>	<p>ANILANÇ / ENİLENÇ</p>
61.	 <p>18r</p>	<p>ANILÇ / ENİLeÇ</p>
62.	 <p>51v</p>	<p>IANILIÇ / IAN-I-LİÇ / I-AN-I-LeÇ</p> <p>İENİLeÇ</p>
63.	 <p>51v</p>	<p>İENÇİLE / IANÇILA ÜENÇİLE (?)</p>
64.	 <p>100r</p>	<p>AN-ANIYAN-ANÇN / EN-ENİYEN-ENÇN</p>

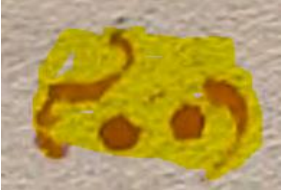

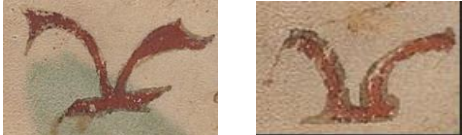

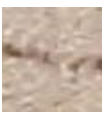
65.	 100r	<i>GUN / GÜN</i> <i>UGUN / IGIN (?)</i>
66.	 102r	<i>Z-AN / Z-EN</i>
67.	 76v 79v	<i>ANN / ENiN / ANiN</i>
68.	 79v	<i>CAN / CEN</i>
69.	 88r	<i>ANC / ENC</i> <i>AN-C-AN / 6, AN6/EN6/6AN</i> <i>(?)</i>
70.	 79v	<i>AN-I-AN-Ç / AN-ÇIAN</i> <i>EN-ÇI-EN</i>
71.	 85r	<i>IYANI / İYENİ</i>
72.	 39r	<i>IYANANC, IYANAN / İYENEN</i> <i>IANYAN / IANYANI / IYANANI</i> <i>/ IANYANC / İENYENC (?)</i>

73.	 <p style="text-align: center;">95v</p>	<p>IYANAN / IYANAN / İYENEN IAN YAN / İEN YEN / IANYAN (?)</p>
74.	 <p style="text-align: center;">85r_86v 18r</p>	<p>LAN, ILAN / İLEN</p>
75.	 <p style="text-align: center;">85r_86v</p>	<p>YAN, IYAN / İYEN</p>
76.	 <p style="text-align: center;">10r 51v</p> <p>Not: Burada Y harfinin üst kısmındaki yuvarlak kıvrımlı dairesel çizginin içi genişçe bir nokta görünümünde olmakla mürekkeple doldurulmuş. Bunların her iyisi mürekkebin fazla akması ile tesadüfen bu biçime geldi diye düşünülebilir. Bu düşüncede olanlar bu harfi İY/Y seslendirmesi ile okuyabilirler. Ne var ki bu örnekte yazarın bunu bilinçli yaptığını düşünüyorum. Böylece bu harfi IYANAN veya YANAN biçiminde okuyabiliriz. Fakat şunu söylemek gerekirse bu okunuş biçimlerinin (İY/Y veya IYANAN/YANAN okumalarının) her ikisine karşılık gelen birer sözcük mevcuttur ve bunlar tümce anlamını belli miktarda değiştirirse de Türkçenin semantik yapısını kırmaz. Ayrıca bu harf örneğinde sağdaki ayağın ucundaki çizgi "ı" harfi olarak değerlendirilebileceği gibi, İY biçiminden önce bu sözcüğün I harfi solunda bir sesli harf daha bulunduğu için fonetik harmoni kuralına göre bu I sesi düşer. Dolayısıyla, esasen bu sözcük YANANI biçiminde okunmaktadır. Bütün bu fonetik olasılıklar semantik yapıyı bozmayan anlamlı karşılıklar ile örtüşmektedir. Bu okuma örnekleriyle ilgili detaylı açıklamalar bizim [https://www.turkicresearch.com/] adresindeki çevrimiçi sayfamızda görülebilir. Bakınız: https://www.turkicresearch.com/Readings/Detail/3165?type=2</p> <p>Note: In this instance, the upper part of the letter Y contains 2 rounded, curved circular strokes that have been filled with ink, giving them the appearance of a large dot. One might assume that this shape resulted accidentally from excess ink flow. Those who adopt this view may interpret the character with the phonetic value İY/Y. However, in this particular example, I believe the author applied this form intentionally. Accordingly, the character may be read as IYANAN or YANAN. It should be noted that both reading variants (İY/Y and IYANAN/YANAN) correspond to valid Turkish words. While each may slightly alter the meaning of the sentence, neither disrupts the semantic integrity of the Turkish language.</p>	<p>IY / İY-AN-AN / IYANANI</p>

	<p>Additionally, the stroke at the tip of the right leg of this character may be interpreted as the letter "l". In addition, since a vowel precedes the l in the IY form, the l sound is dropped according to the rule of phonetic harmony. Therefore, the word is essentially read as YANANI. All of these phonetic possibilities align with meaningful interpretations that preserve semantic coherence. Detailed explanations of these reading examples can be found on our online page: [https://www.turkicresearch.com/Readings/Detail/3165?type=2].</p>	
77.	 <p>42v</p>	<p>ŞAN / SAN ŞEN / SEN</p>
78.	 <p>> 33v > ANO > > 51v > ANO</p> <p>(Not: Bu yukarıdaki harf tam yatay değil 45 derece yatık gibi çizilmiş. İki farklı sayfada iki farklı cümle içinde bu harfi gördük ve çapraz doğrulama ile her iki sayfada bulunduğu her iki tümcede aynı ses biçimi ile ANO sesi olarak değerlendirilmiş ve semantik ve fonetik örtüşmeler ve sözcük kök ve ek sıralaması ile Eski Türkçe ile örtüşmüştür. Yani aynı harfi en az iki farklı cümlede doğrulamış olduk.</p> <p>Note: The letter above, from page 33v, is not drawn perfectly horizontally, but rather at a 45-degree angle. We observed this letter in two different sentences on two different pages, and cross-validation determined the same phonetic form in both sentences as the ANO sound. Semantic and phonetic overlaps, along with word root and suffix order, confirmed that the letter was consistent with Old Turkish. In other words, we have verified the same letter in at least two different sentences.</p> <p>Note: > 51v > ANO / ENÖ > 51v > O / Ö</p> <p>> 51v</p> <p>> 4-ANO / D-ANO</p>	<p>ANO / ENÖ, S/Ş</p>
79.	 <p>31r</p>	<p>4AN / 4EN, DÜRT-AN / DÜRT-EN 4(?)</p>

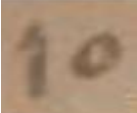

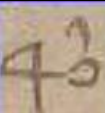

	<p>Not: Bu örnekte 4 sayısının merkezinde içi dolu bir nokta var gibi görünüyor, bu da onu 4AN fonetik değeriyle yorumlamamıza yol açtı. Ancak ATA el yazmasında, belirli karakterlerdeki benzer işaretlerin, kalem ucundan aşırı mürekkep akışından kaynaklanabileceğini gözlemledik; bu, esasen (muhtemelen) el yazısındaki mekanik bir hatadır.</p> <p>Bununla birlikte, her iki fonetik olasılık da ATA el yazmasında belgelenmiştir ve mevcut sayfada bu karakteri içeren kelime, anlamsal bağlamında ön analize tabi tutulmuştur. Bu kelimenin geçtiği cümleye dayanarak (değerlendirmemde herhangi bir hata olmadığını varsayarak), her iki okumanın da (4 (DÜRT) ve 4-AN / DÜRT_AN) modern dilde fonetik olarak makul ve anlamsal olarak tutarlı yorumlar ürettiği anlaşılmaktadır.</p> <p>Bu nedenle, bu ve benzeri karakterlerin son okuması sırasında, bu özelliklerin kasıtlı mı yoksa mekanik yazım hatalarının bir sonucu mu olduğu konusunda daha kesin sonuçlara varılabilir.</p> <p>Note: In this instance, the number 4 appears to contain a filled dot at its center, which led us to interpret it with the phonetic value 4AN. However, in the ATA manuscript, we have observed that similar markings on certain characters may potentially result from excess ink flow from the pen tip—essentially (probably) a mechanical error in handwriting.</p> <p>Nevertheless, both phonetic possibilities are documented within the ATA manuscript, and the word containing this character on the current page has been preliminarily analyzed in its semantic context. Based on the sentence in which this word appears (assuming no error in my assessment), it seems that both readings—4 (DÜRT) and 4-AN / DÜRT_AN—yield phonetically plausible and semantically coherent interpretations in modern language.</p> <p>Therefore, during the final reading of this and similar characters, more definitive conclusions may be drawn regarding whether such features are intentional or the result of mechanical writing errors.</p>	
80.	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p style="text-align: center;">113r 51v</p> <p>Not: Yuvarlak nokta olarak görünen kısım, fonetik olarak AN, ÆN şeklinde telaffuz edilen kısımdır. Bazen kalem ucundan kalan mürekkep kalıntıları küçük noktalar oluşturabilir. Bu nedenle, cümle okuma alıştırmaları sırasında bunların mekanik yazım hataları olup olmadığını belirlemek mümkün olacaktır.</p> <p>Note: The part that appears as a round dot is the part pronounced in phonetic form AN, ÆN. Sometimes, ink residue from the pen tip can create small dots. Therefore, during sentence reading practice, it will be possible to determine whether these are mechanical writing errors.</p>	<p style="text-align: center;">ÇYAN , ÇİYAN / ÇİYEN</p> <p style="text-align: center;">ÇİYÆNÇ (?)</p>
81.	<div style="text-align: center;"> </div>	<p style="text-align: center;">CIYAN / CİYEN</p> <p style="text-align: center;">JIYAN / JİYEN (?)</p>

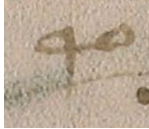
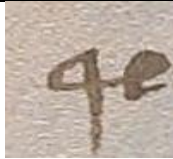

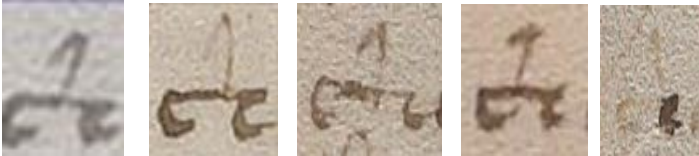
82.		IYAN / İYEN, İYANI / İYENİ
83.		İTAN / İTEN TAN / TEN
84.		ÇİTAN / ÇİTEN ÇİTANÇ / ÇİLAN / ÇİLEN (?)
85.		ÇCAN / ÇIAN / ÇCi (?)
86.		RAN / REN / R / ER (?)
	<p>Not: Üstte nokta gibi görünen çizim bu R harfine harfe AN / EN fonetiği katmaktadır. Fakat burada bazı hususları araştırmacıların ve dil bilimcilerin dikkate alması gerekmektedir. Bu harf ve benzeri pek çok harfte bazen bu tip nokta görünümlü kısımlar fazla mürekkep bulaşması biçiminde oluyor. Örneğin 33v, 34v gibi pek çok sayfada kalem ucundan akan fazla mürekkebin harflerin görünümünü bozduğu gözlemlenmiştir. Dolayısıyla biz bu harfi RAN / REN ve R sesleri karşılığı olarak bu tabloda gösterebiliriz. Ancak, bunların yazıldığı tümcelerin semantik çıktısı bunlardan hangisinin geçerli olacağını tayin edecektir. İlave olarak, unutulmamalıdır ki 240 sayfa boyunca diğer sözcüklerden ayrı yazılmış olan R harfinin "ER" fonetiği ile okunduğu bilinmelidir. Bu bilgi çoklu tümce analizlerine dayanan bir bilgidir. Dolayısıyla yazar hem "ER" okunan tamga-işaretini hem de temel/basit R harfini birlikte olmakla bu metinler içerisinde kullanmıştır.</p> <p>Note: The dot-like drawing above adds an AN / EN phonetic value to this R character. However, researchers and linguists should consider certain factors; In this character—and in many similar ones—such dot-like elements may result from excess ink accumulation. For example, on pages such as 33v and 34v, it has been observed that excess ink flowing from the pen tip has distorted the appearance of several characters. Therefore, in this chart, we may represent this character with the phonetic equivalents RAN / REN and R. However, the semantic output of the sentence in which the letter-character appears will ultimately determine which reading is valid. Additionally, it should be noted that throughout the 240-page manuscript, the R letter-character—when written separately from other words—is known to be read with the phonetic value "ER". This information is based on multi-sentence analysis. Thus, the author appears to have used both the "ER"-read tamga-sign and the basic/simple R character together within the text.</p>	
87.		ÇİEN / ÇIAN / ÇÜEN / ÇUAN / ÇİNEN / (?)

88.	<p>67r</p> <p>2ANU / İ2ANU / EKİ-EN-Ü 2-an-an-u / 2-en-en-ü / EKİENEÜ</p> <p>İ2ANU / İ2ENÜ / EKİ-EN-Ü / 2-an-an-u / 2-en-en-ü / Eki-ene-ü</p>	
89.	 <p><i>As a Tamga Sign</i></p>	ER, ERİ
90.	 <p><i>As a Tamga Sign</i></p> <p>Not: Silik çıktığı için sağ taraftaki görsel konunun daha iyi anlaşılması adına tarafımızdan üretilmiştir. Bu işaret ATA el-yazmasında ilk (folio-1r) sayfada görülmüştür.</p> <p>Note: The image on the right was created by us for clarity, as the original one was blurred. This symbol appears on the first (folio 1r) page of the ATA manuscript.</p>	ONU / ÖNÜ, ONGU / ÖNGÜ
91.	 <p><i>As a Tamga Sign</i></p>	DİRİ / İRİ *YAR / *YİR / *YARI,
92.	 <p><i>As a Tamga Sign</i></p>	YER / YAR -YERİ

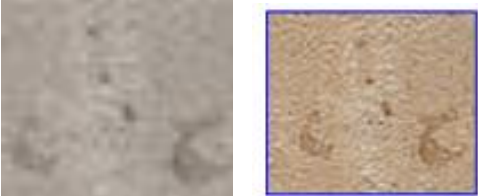
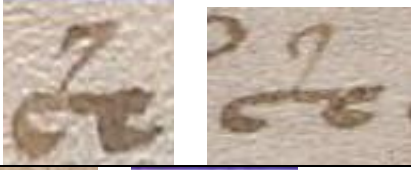

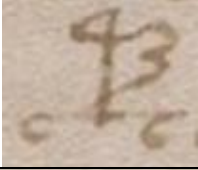
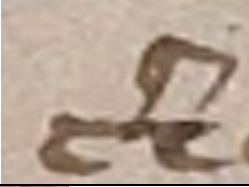

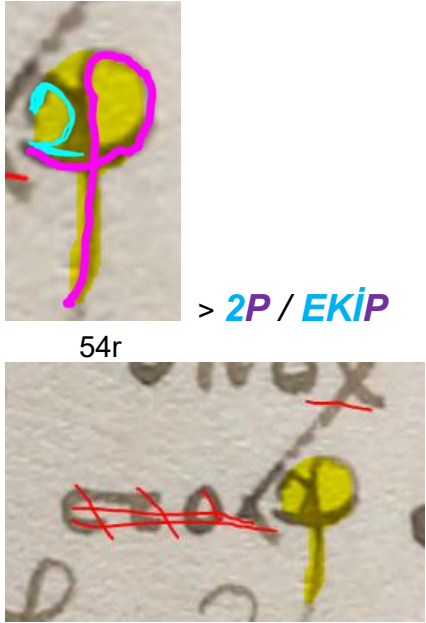
93.	 As a Tamga Sign	*ÇOĞAN, AY / AYÇA,
94.	 As a Tamga Sign	*ONAN / *ÖNEN ON / 3 / *YOL (?)
95.	 As a Tamga Sign	AN / EN, ON
96.	 As a Tamga Sign	3 3'ı / 3'i YIL/YOL (?)
97.	 As a Tamga Sign	*AT, *ATI / ATÇI (çapar) EV-İ-YER / AVIYAR
98.	 As a Tamga Sign	*EV / V, Ve-/Va / *OB-a (?)
99.	 As a Tamga Sign	*XIR, *KIRAN, *KIR-EK (?)
100	 As a Tamga Sign	ON / AN, O-ON / O-AN
101	 As a Tamga Sign	UÇ, UCU / UÇU, UCA

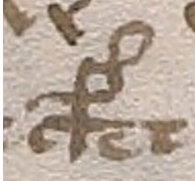

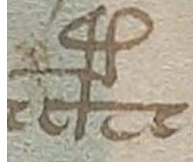

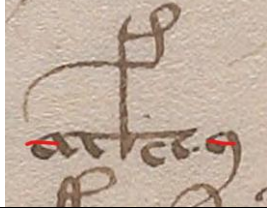
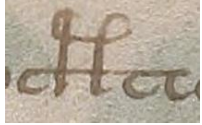

102		<i>As a Tamga Sign</i>	*AKI-KOŞA, *YER-ERİŞ (?), *YƏR-ULA / *YARULA (?)
103		<i>As a Tamga Sign</i>	*EKİN-ÖNÜ / *AKIN-ÖNÜ *EKİ-ÖNÜ / *AKI-ÖNÜ *AKI-KOŞONU / *YER-KOŞONU (?)
	<p>Not: Aslı silik çıktığı için elle-çizdiğimiz (aşağıdaki) üç görsel konunun daha iyi anlaşılması adına tarafımızdan üretilmiştir.</p> <p>Note: Since the original was blurred, the three hand-drawn images (below) were created by us for a better understanding of the subject.</p>		
		> *AKI-KOŞAN / *AKI-KOŞONU	
		> *AKI, *AKIŞ	
		> *KOŞAN, *ULA / *ULAR / N (?)	
104		<i>As a number letter</i>	0 = none, zero (-yok-) (In Turkis>sıfır>yok/yox/yo) ➤ 0 > YOX / YOK / YO
105			#1, Bİ, BİR, BAR / VAR (?)
106			#2, EKİ / AKI (?)
107			#3, ÜÇ, UÇ
108			#4, D, DÖRT / DÜRT
109			#5, BEŞ / BAŞ
110			#6, ALTI, ALTU

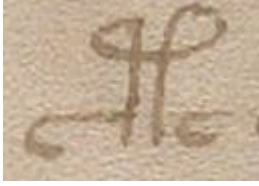

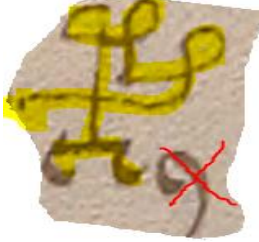
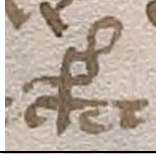

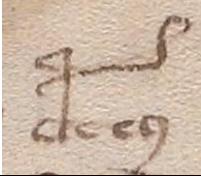
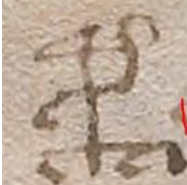

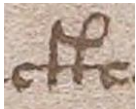
111		#7, YETİ, YEDİ
112		#8, S/Ş, SEKİZ
113		#9, U, TOQUZ, DOKUZ / *UKEZ / *UKUZ (?)
114		10, ON
115		40-YER, DÖ-YER / DO-YAR
116		43, 4-ON, DON / DÖN
117		#97, U7 / Ü7, UY / ÜY, UYÆDI (?)
118	 5r	50, 50 / BAŞ-O, BAŞ-YOX -ĞO / -NYO / -NÇO (?)
119	 20r	2N, EKİ-N, EKİ-N-*e
120	 15v	20, EKİ-O / EKİ-Ö
121	 24v	A2/E2, AZ /EZ, AR /ER

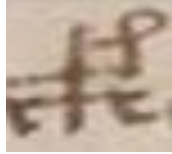

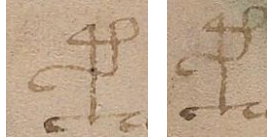
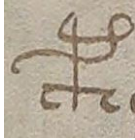
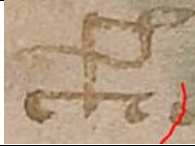
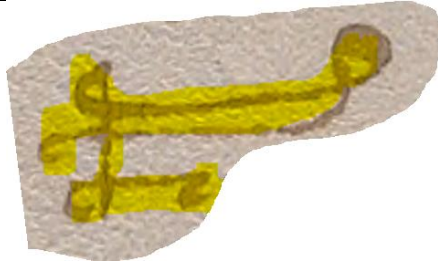
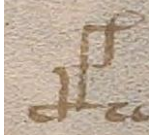

122	 103r	G7 / Ç7 (?)
123		G9 / Ç9 ç9C / ç9 (?)
124		CC9 / G9, GU / GÜ ccu / ccü (?)
125	 4v	40', DİÖ / DİO DÖ / DİO / DİÖ (?)
126	 70r	40, DO / DÖ
127	 24r	4-AN-I, DANE, DANI / DENİ
128	 15v	4'l, DİC/ D-AN-C DİRİ-İBİ / DİRİYİB
129		40/40, DO / DÖ DYERÖ / DYARO (?)
130	 90r	AN1 / EN1, AN-VAR / AN-BAR / ENBİR (?)
131		Ç1 Ç-BİR/ Ç-BAR/ Ç-VAR

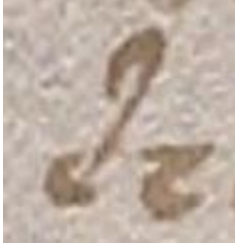
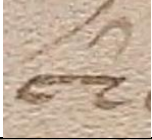

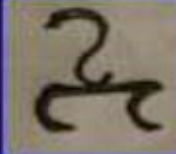
	 <p>103v 103r Ç1 31r</p> <p>Note: for the folio 103v: Ç1 / Ç-IRI-1 / Ç-DIRI-1</p>	<p>Note: 1 = (one) in Turkish is BİR. BİR (1) is in Old Turkish, VAR / BAR</p>
132	 <p>> 31r</p>	<p>Ç2</p> <p>ÇEKİ / ÇIKI / ÇEK</p>
133	 <p>Not: Burada mürekkep kaleminin ucundan aşırı mürekkep akması nedeniyle yazı biçimi bozulmuş olsa da bu harfi Ç3 olarak okuyabiliyoruz. Note: Here, although the writing style is distorted due to excessive ink flowing from the ink-pen tip, we can read this letter as Ç3.</p>	<p>Ç3 / ÇUÇ</p> <p>ÇÜÇ (?)</p>
134		<p>Ç4</p> <p>ÇD, ÇDO / ÇDÖ</p> <p>OÇODÇ (?)</p>

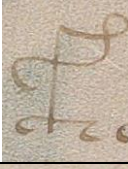
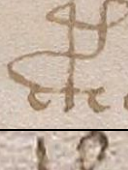

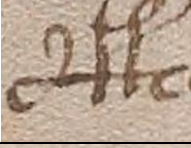
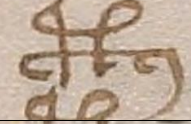
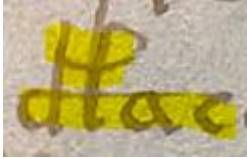
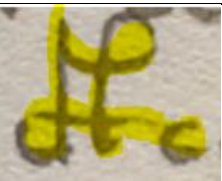
135		Ç5 ÇBEŞ / ÇBAŞ”.
136		Ç7 ÇYEDİ / ÇYED / ÇYE / ÇY
137		Ç9 ÇU / ÇÜ
138		Ç43, ÇIDU, ÇIDÜ, ÇID3 ÇIDUÇ (?)
139		Ç97, ÇÜYE/ÇİYE, ÇUYA
140		Ç0, ÇO/ÇÖ ÇON
141		2P / EKİP

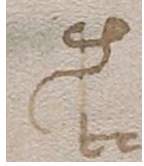
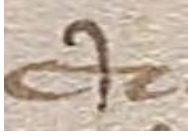
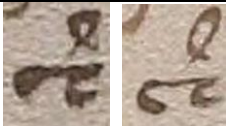

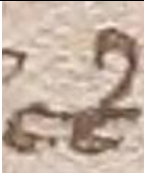

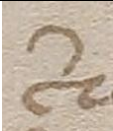

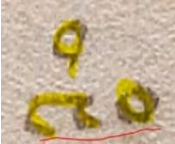
			
		> ÇOI2P / ÇÖİ2P, ÇÂI-2P / ÇEİ-EKİP	
142			ÇIKIC, ÇIKİC ÇIKCÇ (?)
143			ÇİTÇ / ÇİTÇ ÇIKÇ (?)
144			ÇIYÇÇ / ÇIYC ÇIYÇÇ (?)
145			ÇİLÇ / ÇİLÇ / ÇİL-ANIÇ ÇILCÇ (?)
146			İĞLIC-Ç / ÇILCÇ / ÇILC ÇIKCÇ (?)
147		37v	ÇIYÇ / ÇIYÇ / ÇIYÇÇ
148		100r	ÇAILANANÇ / ÇEİLENENÇ ÇAICLANANÇ (?)
			ÇAILANAN-Ç U / ÇEİLENEN- ÇÜ
149		27v	ÇA / ÇE ÇV (?)
150		114r	ÇİYERİ / ÇİYARİ

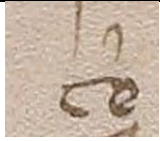

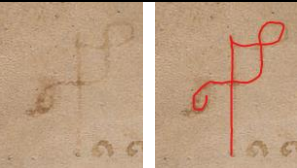

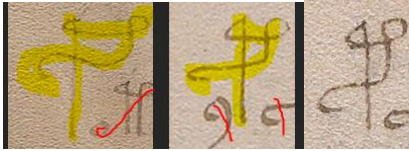

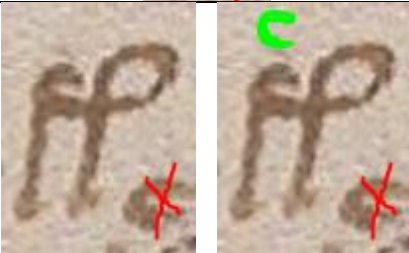
151		ÇY / ÇİY / ÇYÇ
152	 85r	Ç / Çİ Ç-AN / ÇOAN (?)
153		ÇİO/ÇİÖ, ÇİA/ÇİE, ÇİCİ
154	 85v 86r	ÇİYPI / ÇİYPI ÇİYXİ / ÇİYP (?)
155		ÇİKİC, ÇİKİC ÇİKÇÇ (?)
156		ÇİTÇ, ÇİTÇİ / ÇİTÇİ
157		AIYÇÇU AIYC-CU / ÖİYÇÇÜ / OİYÇÇU (?)
158		ÇİYİCİA / ÇİYÇÇİ / ÇİYİCE ÇİYC / ÇİYAN / ÇİYEN (?)
159	 	ÇİL, ÇİL / ÇİL ÇLÇ (?)

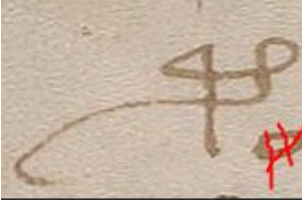

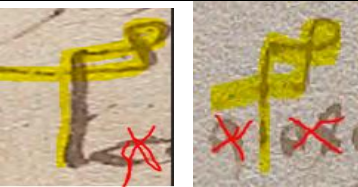

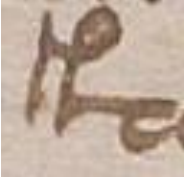
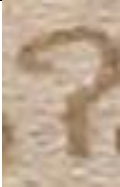

160		ÇIL, ÇIK (?)
161		ÇY, ÇİY / ÇİY ÇYÇ (?)
162		ÇİY, ÇİY
163	 ÇİYİ / ÇİYİ (?)	ÇYC, ÇIYC / ÇIYC
164		ÇIK, ÇIK ÇIT / ÇIT (?)
165	 100r ÇIYCÇ / ÇAIYCÇ / AIYCÇ / EİYÇÇ / AYANCÇ	ÇIYCÇ / ÇAIYCÇ, AIYCÇ / EİYÇÇ / AYANCÇ (?)
166		ÇIBIK, ÇĖBIK / ÇĖPIK
167		ÇIX, ÇIX / ÇIXI ÇĖXÇ (?)

168	 31r	ÇÜ / ÇÜÇ
169		ÇV
170	 103v	OÇIN / ÖÇİN OÇV (?)
171	 102r	ÇIN / ÇİN
172	 100v	ÇİÜ / ÇIU / ÇÜ / Ç2 (?)
173	 100v	ÇV
	 28r	
	Note: This is the letter & tamga-sign > V / *EV, [VE-/VA (?)]	
174	 102r	Ç-KOŞA / Ç-ÖNÜ / ÇONU / ÇV / ÇN(?)
175	 <i>Note: If the upper letter is O/Ö, which is faded from the lower part or is in distorted handwriting, then this syllable letter probably is the phonetic equivalent of ÇO / ÇÖ.</i> <i>Not: Eğer üst harf O/Ö ise, yani alt kısımdan silinmiş veya bozuk bir el yazısı varsa, o zaman bu hece harfi muhtemelen ÇO/ÇÖ'nün fonetik karşılığıdır.</i>	ÇO / ÇÖ / ÇV(?)
176	 	ÇZ / ÇZN, Ç2 (?)

	<p>Note: If we look at the appearance of this letter, the upper part of it is blurred, so the image on the right was produced by us to better understand this blurred detail.</p> <p>Not: Bu harfin görünümüne baktığımızda üst kısmının bulanık olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla bu bulanık detayı daha iyi anlayabilmek için sağdaki görseli biz ürettik.</p>	
177		<p>ÇIY/ÇİİY, İÇİY / İÇİİY, ÇDİRİY / DİRİÇY (?)</p>
178	 101r	<p>UİLÇ / ÜİLÇ UĞLÇ / ÜĞLİÇ / ÜĞYERÇ (?)</p>
179		<p>ÇİKİC, ÇIKİC</p>
180		<p>ÇIYC / ÇIYC, ÇIYÇOĞAN (?)</p>
181		<p>ÇİL, ÇİL / ÇİİL, ÇİİL</p>
182		<p>Ç2İL, ÇEKİL</p>
183		<p>ÇYU / ÇYÜ, ÇIYU / ÇIYÜ</p>
184	 37v	<p>ÇILAÇ / ÇİLEÇ AİLAÇ / EİLEÇ AÇILAÇ / EÇİLEÇ / ÇALAÇ / ÇAİLAÇ (?)</p>
185	 54r	<p>OİLÇ / ÖİLÇ, AİLİÇ / EİLİÇ</p>

186	 <p>Note: The final curve might not be the letter C. In this case, we will declare more definitive conclusions on this matter in future readings through the sentence analysis. Not: Son eğri C harfi olmayabilir. Bu durumda, u konuda daha kesin sonuçlara, cümle analizi aracılığıyla gelecekteki okumalarda varacağız.</p>	<p>ÇİYÇ / ÇİYÇ</p> <p>ÇIYAN / ÇİYEN / ÇİYÇOĞAN / ÇİYÇOĞANÇ (?)</p>
187		<p>ÇİNÇ, ÇN / ÇİN</p> <p>ÇIÇ, ÇUÇ (?)</p> <p>ÇIVÇ / ÇİVÇ (?)</p>
188	 <p>Note: this one <i>may be the „ÇO / ÇÖ” letter, or (if the upper part is X) this will be ÇX</i></p>	<p>ÇX</p> <p>AN-ÇX (?)</p>
189		<p>ÇZ, Ç2 / Ç-EKİ,</p>
190		<p>ÇUZ / ÇÜZ /</p> <p>Ç-EKİ / ÇZ</p>
191		<p>ÇN</p>
192	 <p>36r</p>	<p>ÇUV, ÇÜV</p>
193	 <p>103v</p>	<p>ÇI / Çİ,</p> <p>Ç-DİRİ / Ç-İRİ (?)</p>
194	 <p>14r</p>	<p>ÇİOO / ÇİOĞ / ÇİÖĞ</p>

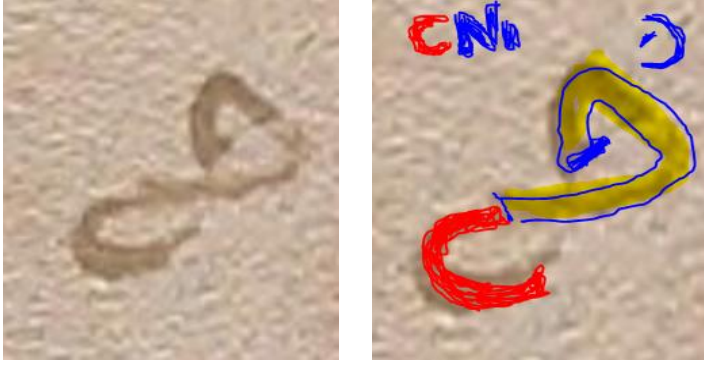
195	 15v	ÇO / ÇÖ JO / JÖ (?)
196		ÇNO / ÇNOI / ÇNÖİ
197		ŞÇ / ŞÇ (?)
198		ILUÇ / İLÜÇ, ILO / İLÖ (?)
199		İYİ / İYİ
200		İL / İL
201	 İYİC (?)	İYİC / İYİC
202		İLC / İLC
203	 95v	İCL / İCL / İCLİ / İCLİ (?)

204	 <p>Note: The final curve might not be the letter C. In this case, the tamga sign *ÇOĞAN's phonetic structure will change in the table on the Latin side. We will declare more definitive conclusions on this matter in future readings through the sentence analysis. Not: Son eğri C harfi olmayabilir. Bu durumda, tamga işareti *ÇOĞAN'ın fonetik yapısı Latin tarafındaki tabloda değişecektir. Bu konuda daha kesin sonuçlara, cümle analizi aracılığıyla gelecekteki okumalarda varacağız.</p>	<p>İYC / İYC İYÇOĞAN</p> <p>İ4YC (?)</p>
205		<p>İY / İY</p> <p>İ4Y (?)</p>
206		<p>İT / İT</p> <p>İK / İK (?)</p>
207		<p>İKC / İKC / İTC / İTİC</p> <p>İTİ / İKİ (?)</p> <p>İK / İK / İT / İT (?)</p>
208	 <p>113r</p>	<p>İLÇ / İLÇ</p> <p>İLÇAN / İLANÇ (?)</p>
209		<p>İN / İN,</p> <p>İNC (?)</p> <p>Z / R (?)</p>
210	 <p>108v</p> <p>Note: The R letter must be distorted due to carelessness in handwriting or the letter İUÇO / İÜÇÖ sound</p>	<p>İU / İÜ, R / ER</p> <p>İ-UÇO</p>

211	 <p>104v</p>	<p>I1N / 1N, IN / İN / DİRİ-1-N / BAR-N / VAR-N (?)</p>
212		<p>CIY / CİY, CIYI / CİYİ / CI4Y (?)</p>
213	 <p>76r</p>	<p>CIN / CİN</p>
214		<p>ci / cİ</p>
215	 <p>101v</p>	<p>CU / CÜ, CIV / CİV (?)</p>
216	 <p>10v > CN / CAN 76v > CN > CN, CN-C (?) > CN, İN (?)</p>	<p>CN / CAN, Z (?)</p>
217	 <p>> YER-AN-N 99v</p>	<p>YER-AN-N / YARANN Z / 2 (?)</p>

218		<p>C9/J9, CU/CÜ, YER-C-Ü (?)</p>
219	 <p>104r</p>	<p>CİK / CİK CİKİ / CİKİ</p>
220	 <p>19r</p>	<p>CYERİYÇ / CYARIYÇ / ÇİYÇ (?)</p>
221		<p>GO/GÖ, CZ, CCO, GON, GONU / GÖNÜ (?)</p>
222	 <p>103r</p> <p>Note: > from the folio 68v > GV, GN / GO(?)</p>	<p>GV, GIV / G2</p>

223

28v

Not:

Bu harf, Latin C harfi üzerine Runik N (ya da Latin küçük "n" harfinin doksan derece sağa döndürülmüş bir versiyonunu) eklemekle yaratılmış. N çiziminin en ucunda içe dönen kısa bir Latin küçük "ı" benzeri çıkıntı bilinçli yapılmışsa bu harf **CNI / CNI** okunmalıdır. Fakat bu sondaki "ı" harfi gibi görünen kısım sadece bir kalem artığı ise bu durumda yazar bu hece harfini **CN** biçiminde yazmıştı diyebiliriz. Burada ve muhtelif makalelerimizde dikkat çektiğimiz bir güçlü (olası) düşüntü olarak yazarın büyüteç altında bu sayfaları yazdığını söyleyebiliriz.

Öyle ki onun AY-GÖZEK adıyla adlandırdığı "ay dürbünü" sözcüğü de bu elyazmasında (tümce incelemesi yapılarak tutarlı biçimde) okunmuştur. Muhtemelen bu bulgu bilinen teleskop icadı tarihinin aslında daha erkene çekilmesini gerektirecek bir bulgudur. Öyle ki yazarın yaşadığı tarihte onun hem masasının üzerindeki küçük şeyleri büyütme hem de gök cisimlerine bakmak için mercek sistemleri kullandığını söyleyebiliriz.

Dolayısıyla burada harfleri büyütme incelemekte fayda görülmüş ve bu unsur muhtelif defalar olmakla araştırmacıları bilgilendirmek amacıyla tarafımızdan not edilmiştir.

Note:

This letter-character is formed by combining a Latin C with a Runic N (or a version of the lowercase Latin "n" rotated 90 degrees to the right). If the tip of the N stroke includes a deliberate inward-curving extension resembling a small Latin "ı", then the character should be read as **CNI / CNI**. However, if this final element that resembles the letter "ı" is merely an incidental mark from the pen, then it is likely that the author intended this syllabic character to be written in the **CN** form. In this case—and as emphasized in several of our articles—we propose a strong possibility that the author wrote these pages under magnification.

Notably, the term AY-GÖZEK, meaning "the moon-binocular," has been consistently interpreted within the manuscript through sentence-level analysis. This finding may suggest that the known history of early telescope invention should be reconsidered and possibly dated earlier than previously thought.

It appears that the author, in his time, used lens systems both to magnify small objects on his desk and to observe celestial bodies.

Therefore, magnifying the letters for detailed examination was likely a purposeful act, and this aspect has been noted repeatedly by us to inform researchers.

CNI / CNI
CN (?)

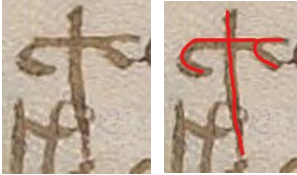
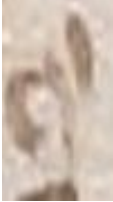

224

70r

ÜYER / U-YER /
UYAR /
5 (?)

225		CI-DIRI-YER / CI-YER, C-VAR-YÆR
226	 <p style="text-align: center;">100v – 101r 113r</p>	AN / EN ON / ÖN (?)
227	 <p style="text-align: center;">103r</p> <p>Not: ZO / ZÖ veya Z4 (?) > Z/2 harfinin üzerindeki öğenin 4 rakamı veya A harfi olduğu anlaşılıyor. Bu satır, henüz inceleme fırsatı bulamadığımız sayfalar arasında. 2/Z harfinin üzerindeki işaretin, parşömende zamanla açılmış küçük bir delik olma ihtimali de var.</p> <p>Note: ZO / ZÖ or Z4 (?) > The element above the letter Z/2 appears to be the number 4 or the letter A. This line is among the pages we haven't yet had the opportunity to study. There's another tiny possibility that the mark above the letter 2/Z could be a small hole in the parchment that has opened over time, (but it is likely may have been possible.)</p>	2A / ZO / 2-DÜRT (?)
228	 <p style="text-align: center;">104r</p> <p><i>Note:</i> See this word on page 104r. If the first letter is not Ö but YER-Ö, in this case, its phonetic value should be „YAROCIK / YAROCIKI“, or „YERÖCİK“.</p>	YER-Ö / YAR-O O/Ö (?)

229	 8r	GN
230	 14v	NN, 2N NIN / NiN, NNC iNIN / iNiN / 2NC / ENENC (?)
231	 18r	DIRIÇI / DIRIÇI, DIRİ-İÇİ
232	 43v	U1, UI / Üi, U-DİRİ / U-İRİ
233	 10v	ERYER, İRİYER / RYERİ, RIYAR / İRİYER / BİR-İ-YER / 1'-YAR (?)
234		IV / İV 1-ı / BİRİ IUÇ / İÜÇ (?) İIB / İİB (?)
235	 66r	1i / BİRİ, BARI / VARI
236	 66r	İ1 / İ1, İVİ / İVİ, İBİ / İBİ / ERİ (?)

237	 <p>85v</p>	<p>IT / IK IX / IKAN / ITAN (?)</p>
238	 <p>68r</p>	<p>ÇUCO / ÇIO / ÇİÖ ÇCO (?)</p>
239	 <p>70v</p> <p>Note: Sessiz harflerin bir kısmı için bir genel örüntü mevcuttur ve bu örüntü tutarlı biçimde olmakla 240 sayfa boyunca da devam eder. Bir Z harfi diğer kelimelerden ayrı yazılırsa bu 2 veya EZ okunur. Bir sözcüğün içindeyse o durumda 2 ve Z okunur. Bir R harfi diğer kelimelerden ayrı yazılmışsa bu daima EZ okunur. Bir M harfi diğer sözcüklerden ayrı yazılmışsa bu daima EM okunur. Bir N harfi diğer sözcüklerden ayrı yazılmışsa bu daima EN okunur. Bir S harfi ayrı yazılmışsa bu 8 veya ES okunur.</p> <p>Note: There is a general pattern for some of the consonants, and this pattern persists consistently throughout the 240 pages. If a Z is written separately from other words, it is pronounced as 2 or EZ. If it is within a word, it is pronounced as 2 and Z. If an R is written separately from other words, it is always pronounced as EZ. If an M is written separately from other words, it is always pronounced as EM. If an N is written separately from other words, it is always pronounced as EN. If an S is written separately, it is pronounced as 8 or ES.</p>	<p>R / ER IN / DİRİN / İRİN (?)</p>
240	 <p>103v</p>	<p>NO/NU, N N-AN / N-EN (?)</p>

241		M, VĞ / V-V
242		YERİYER-AN/-EN, YARIYARAN (?), YERİ-YARAN (?), ZEN / ZAN (?)
243		KUV / KÜV (?), DİRİ/İRİ-YERV (?), (?)
244		I-YAR / I-YARI İ-YER / İYERİ
245		CS/S, SOS / ÖS (?)

Not: Tablo öğelerinde görüldüğü gibi, pek çok ATA karakterinin fonetik değeri, ince grafiksel farklılıklar nedeniyle değişebilir. Bu nedenle, küçük mürekkep darbesi/şekil değişikliklerini büyütme araçları kullanarak incelemek önemlidir. El yazmasındaki karakterlerin uzun süreli incelenmesi -özellikle büyütüldüğünde- bazı özellikleri mekanik yazım hataları veya yazım sırasında dikkatsizlik belirtileri olarak yanlış yorumlamamıza yol açabilir.

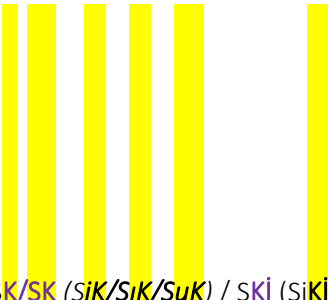

Böyle bir yanlış yorumlama meydana gelirse ve cümle tutarlı bir anlamsal çıktı vermezse veya Eski Türkçeye tutarsız sonuçlar üretirse, söz konusu karakteri yeniden değerlendirip S/S olarak okumayı düşüneneğiz. Doğal olarak, böyle bir durumda, cümlenin tüm transliterasyonu ve transkripsiyona dayalı çevirisi en baştan tekrar gözden geçirilmelidir.

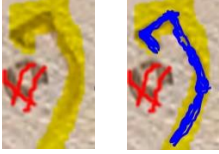

Bu, süreci en başından itibaren yönlendiren deneme-yanılma metodolojisini yansıtır ve tüm bu süreçler dilsel tutarlılıktan veya bilimsel titizlikten ödün vermeden gerçekleştirilmelidir. Çünkü deneme yanılma süreci böyle durumlarda bunun gibi harf-karakterlerini içeren cümlenin anlamsal ve fonolojik yapıları anlamlı bir şekilde hizalanana kadar devam edecektir.

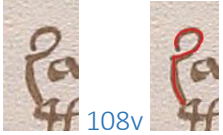
Note: As seen in the table items, many of the ATA characters can shift their phonetic value due to subtle graphical differences. It is therefore essential to examine minor ink-stroke/shape variations using magnification tools. Prolonged inspection of characters in the manuscript—especially when magnified—may lead us to misinterpret certain features as mechanical writing errors or as signs of carelessness during inscription.

If such a misinterpretation occurs, and the sentence fails to yield a coherent semantic output or produces results inconsistent with Old Turkic, we will re-evaluate the character in question and consider reading it as S/S. Naturally, in such a case, the entire transliteration and transcription-based translation of the sentence must be revisited from the beginning.

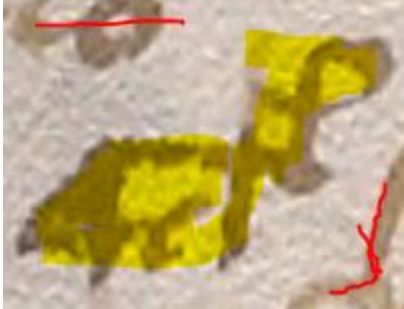

This reflects the trial-and-error methodology that has guided the process from the outset—carried out without compromising linguistic consistency or scientific rigor. This trial-and-error process will continue in such cases until the semantic and phonological structures of the sentence containing such letter-characters are meaningfully aligned.

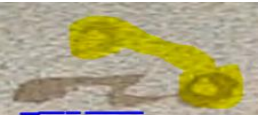

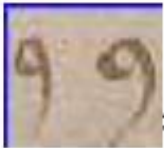
<p>246</p>	 <p>14r</p>	<p>KI / Kİ, K / ıK / uK / ukı / üki (?)</p>
<p>247</p>	 <p>17r</p> <p>17r ></p> <p>> SK/ŞK (SİK/ŞİK/ŞuK) / SKİ (SİKİ) / SK-AN-C / SSANC (?)</p>	<p>SANC / SENC, K, (ıK/ıK/uK) / Kİ (?) K-AN-C (?)</p>
<p>248</p>	 <p>101r</p>	<p>İK / KI / Kİ, K</p>
<p>249</p>	 <p>Note: In folio 19r > This same looking one is > 2N</p>	<p>2N-AN / 2N-EN / 2N / ZN / ZN-AN ZNAN / *AKIN / AKI-N-AN (?)</p>

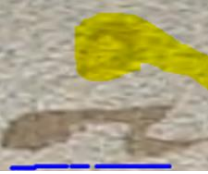
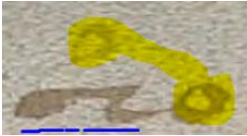

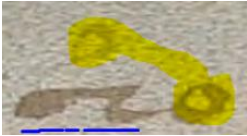

250	 Folio 4r	NZ / NUZ, N2 VZ / VEZ (?)
251	 114v	UÇN / ÜÇN / IN/İN, UN/ÜN (?)
252	 19r	NI / Nİ / Nu(?)
253	 19r Not: Bu harf yazılırken (ya da sonradan) fazla mürekkebin kalem ucundan akmasıyla bu harfin okunması çetindir. Ancak genel (dış) hatlarıyla sanki bir 8 rakamını andıran (S/Ş harfi gibi) algılanmakta. Diğer yandan bu harfin üst bölümü bir veya iki adet nokta benzeri AN fonetik değeriyle okunan tamga içeriyor da olabilir (AN veya AN-AN gibi). Bu nedenle bu tabloya yansıtılmış olan Latin alfabesi karşılıkları tümce transkripsiyon çalışmaları aşamasında fonetik ve semantik bütünlük açısından dilsel kıyaslamalara tabi tutulacaktır. Bu tip bir karşılaştırma ile (deneme-yanılma metodu sürecinde) bu seçeneklerden hangisi olduğu anlaşılabilir. Note: This letter is difficult to read due to excess ink bleeds from the pen tip. However, its general (shape) outlines appear to resemble a number 8 (like the letter S/Ş). On the other hand, the upper portion of this letter may contain one or two dot-like AN tamga marks, which could be read as in "AN", or "AN-AN" phonetically. Therefore, the Latin alphabet equivalents reflected in this table will be subjected to linguistic comparisons for phonetic and semantic integrity during the sentence transcription process. This type of comparison (using a trial-and-error method) will help determine which of these options is correct.	S-AN / S-EN S-AN-AN / SEN-EN / S/Ş
254	 10r 10r 83r	3, NN İN (?)
255	 25v	R5/ER5, ERBAŞ

	<p>Not: ATA elyazması boyunca R harfi ayrı hecelerden koparılıp tek başına yazıldıysa daima ER fonetiği ile okunur. Daha ayrıntılı bilgiyi ATA alfabe dip notlarında görebilirsiniz.</p> <p>Note: Throughout the ATA manuscript, if the letter R is broken off from separate syllables and written on its own, it is always pronounced with the ER phonetic. More detailed information can be found in the ATA alphabet footnotes.</p>	
256		<p>İĞ9 / ĞU / ĞÜ, IIR/İİR (?)</p>
257	 <p>18v 23r</p> <p>49v</p> <p>> This one on the page 49v is „UN / ÜN”, or „ON” - (?)</p>	<p>UN / ÜN</p>
258	 <p>19r</p>	<p>OV / ÖV OĞ / ÖĞ (?)</p>
259		<p>RO / RA</p>
260	 <p>106v</p> <p><i>Note 1: It is probably kind of carelessness in handwriting.</i></p> <p><i>Note 2:</i> 108v > Z (carelessness in handwriting, or <i>DİRİN / İRİN</i>)</p>	<p>CN / Z</p>

261		<p>OÇ / ÖÇ, AÇ (?) ÂÇ / ÁÇ (âç / áç) (?)</p>
262	<p>113r</p> <p>Not: Ç harfi üstünde bulunan N harfi veya 2 (EKİ) fonetiği gibi görünüyor. Ancak N harfi çiziminin alt ucu biraz Ç harfi üst çizgisi altına sarkmış gibi. Bu sebeple burada ' değil fakat N olarak tahmin edilmiştir. "OÇ" sesi- imgesinin üzerine çizilmiş olan harf burada N olarak okundu ve OÇN sesi varyantları dikkate alındı. Ancak üstteki bir U harfi veya 2 rajamı (EKİ sesi karşılığı) olabilir. Öyle ki genellikle, Ç ses-işaretleri üzerinde yazılmış olan 2, U ve N seslerinin imgelerini ayırt etmek güçtür. Çünkü özellikle Ç sesinin üstündeki çizgi üzerine üstteki harfin bir bölümü denk gelmiştir (aynı hatta/yere çizilmiş ya da üst üste binmiş gibidir.). Dolayısıyla, bu tip birbirine çok benzeyen harf-çizim öğelerini genellikle sözcük ve tümce çözümlemesinde semantik ve fonetik yapılar karşılaştırılarak sınıflandırmak gerekecektir.</p> <p>Note: The letter Ç appears to be the phonetic N or 2 (EKİ). However, the lower end of the N drawing appears to hang slightly below the upper line of the letter Ç. For this reason, it is estimated as 'N', not '2' here. The letter drawn above the "OÇ" sound-image was read here as N, and variants of the OÇN sound were considered. However, there may be a U or a #2 above it (2 is the equivalent of the EKİ sound). In fact, it is often difficult to distinguish the images of the 2, U, and N sounds written above the Ç sound-signs. This is because a portion of the above letter falls on the line above the Ç sound (as if drawn on the same line or overlapping). Therefore, such very similar letter-image elements will generally need to be classified by comparing their semantic and phonetic structures in word and sentence analysis.</p>	<p>OÇN / ÖÇN, AÇN (?) ÂÇN / ÁÇN (?)</p>
263	<p>50r</p> <p>Not: Burada Ç harfi üstünde bulunan 2 (EKİ) harfi-fonetiği veya N harfi gibi görünüyor. N harfi çizimi belirgin biçimde Ç harfi üstünde fakat ona dokunmayacak biçimde yazılmışsa bunun N harfi olduğunu anlamak zor olmuyor. Fakat üstteki harfin alt ucu veya bir-kenarı genellikle az veya çok biraz Ç harfi üst çizgisinin altına doğru sarkmış olsaydı bunu N okuyabilirdik fakat 2 fonetiği ile okuyamazdık. Bu sebeple burada 'N' değil fakat '2' fonetik değeri olan 'EKİ' biçiminde okunmuştur. Genellikle U, 2 ve N fonetikleri Ç harfi üzerinde olduğunda bunları ayırmak güçtür ve bazı örneklerde bu ayrımı yapabilmek için sözcüklerin tümce içerisinde semantik ve fonetik çıktılar açısından incelenmesi gerekmektedir.</p> <p>NOTE: Here, the letter-character Ç appears to have either the phonetic value of 2 (EKİ) or resembles the letter N placed above it. If the N-shaped stroke is clearly drawn above the Ç character without touching it, it is not difficult to identify it as the letter N. However, if the lower tip or one edge of the upper character slightly descends below the top line of the Ç (even to a small part/degree), it could be interpreted as N, but not as the phonetic value 2. For this reason, in this instance, the character is read not as N, but as EKİ, corresponding to the phonetic value 2. In general, when the phonetic signs U, 2, and N appear above the Ç character, distinguishing between them becomes challenging. In such cases, it is often necessary to analyze the words within their sentence context, both semantically and phonetically, to determine the correct interpretation.</p>	<p>Ç2EN, Ç-EKİ-EN, Ç-EKİ-ENİ, ÇN / ÇNİ / ÇN-AN-ı (?)</p>

264	 76v	G-YER / GÜYER GIYARI, GÜYERİ <i>UÇ-I-YER-İ / GöYERİ /</i> <i>GIYER / GiYERİ (?)</i>
265	 79v	İ2AN / İ-EKİ-EN-İ, <i>Diri2-EN / Diri-EKİ-EN-İ /</i> <i>YAR-2-AN / Yar-EKİ-AN-İ</i> <i>(?)</i>
266	 > 31r	ANUÇUÇ / AN-UÇ-UC
267	 > 31r	4ANCIK / DCIK DÜRT-EN-CİK <i>4ENCİL / DCİL (?)</i>
268		DİRİÖ / DİRİ-O İO / İÖ
269	 37v	4İLE / DİLE / DILA <i>DİLÖ / XILA (?)</i>
270		YARI / YERİ, DİRİ-YERİ / DİRİ-YARI <i>İRİ-YER-İ / İRİ-YAR-İ (?)</i>
271		<i>UÇUÇĞU / UÇ-UÇ,</i> <i>A-UÇ / C-UÇ, CO / CÖ / OĞ (?)</i>

272		<p>AĞ, AA / EE / AĞA (?)</p>
273	 <p>> 4OĞM / 4OOM / DOĞM (doğum)</p> <p>17r > <u>AN-Ç-OO</u> / <u>AN-Ç OĞ</u> / <u>AN-Ç AĞ</u></p>	<p>OĞ / ÖĞ, OO / ÖÖ AĞ (?)</p>
274	 <p>> 4OAN, DOAN / DOĞAN</p>	<p>OĞAN, OAN</p>
275		<p>OĞA/ÖĞE, OA/ÖE (OV ? / ÖV ?)</p>
276		<p>G, <u>CC</u>-*u / <u>CC</u> / CCı > (-inci / -inci / -uncu / -üncü)</p>
277		<p>UU, ÜÜ, #99, UĞ / ÜĞ</p>

278		<p>KKĞ / KK-*u, KK, KAK, KIK / KİK (?)</p>
279		<p>SSĞ / SS-*u, #88, SS / ŞŞ</p>
280	 	<p>ANÇO / ENÇO</p>
281	<p>17r > > AN-Ç-OO/OĞ/AĞ</p> <p>68r</p> <p>(?)</p> <p>> NOT: Fazla mürekkebin akarak/damlayarak harfleri birbirine kaynaştırdığını düşünüyoruz. Bu sebeple bu kelime okunaklı değil: Kelimenin bulunduğu tümcede OILAX/OLAX biçiminde yazılmış olan OĞLAK sözcüğü okunuyor. Bu sözcüğün sondan ikinci harfi A değil O ise bu durumda sözcük "OIL/OL OX" biçimini alacaktır. Bunun da fonetik yakını "OĞUL OK" ve "AL OK" sözcükleridir. Sonuç olarak tümcenin tamamı çözümlendiğinde okunamayan sözcükler için yeniden yapılandırma semantik çıktı yardımı ile yapılabilir.</p> <p>NOTE: We believe that excess ink has flowed or dripped in such a way that it caused the letters to merge with one another. As a result, this particular word is not legible. Within the sentence where the word appears, the term OILAX/OLAX is interpreted as OĞLAK ("Capricorn"). If the penultimate letter of this word is not A but rather O, then the word would take the form OIL/OL OX. Phonetically, this is closely related to the words OĞUL OK ("son-arrow") and AL OK ("red-arrow" or "take-arrow").</p>	<p>(?)</p>

Ek: Harf Envanteri ve Metodolojisi Hakkında Notlar

Bu hece-harfleri tablosunda gösterilmiş olan **281** adet hece harfine ilave **24** temel harf de eklenirse toplam harf sayısı **305** adet olarak görülecektir. Ne var ki gerçek sayı daha çöktür. Çünkü henüz bu listelere eklememiş harfler mevcuttur. ATA alfabe içerisinde bazı sayı/rakam sembolleri hece harfi listesinde gösterilmiştir. Çünkü yazar rakamları okunuş-fonetik- değerleriyle yazı yazmak için harflerin içinde de kullanmaktadır.

Listemize henüz eklenmemiş harfler esasen hece harfleridir. Gelecekte eklenebilecek bazı harfler (az sayıda olmakla) Latin ve Runik alfabe gibi, bilindik alfabelerin bazı temel harfleri olabilir.

Liste tamamlandığında yaklaşık olarak **340** ila **400** adet arası harf olacağını öngörüyoruz. Bu listelere eklenmemiş hece harfleri genel olarak şunlardır;

- ATA elyazmasının en son sayfasındaki harflerin bir kısmı listeye eklenmemiştir. Mesela Latin alfabesinin küçük " t " harfi bunlardandır ve en son sayfada görülebilir. Örneğin, en son sayfada **METMET** (Mehmet) ismi Latin harfleri ile yazılmıştır ve son sayfadaki harflerin çoğunluğu Latin harfleridir ve bunlar muhtemelen (yazar dışında) bir başka el ile esere eklenmiştir. Bu sayfayı kısmen inceledik ve o sayfanın da içeriği Eski Türkçe gibi görünmektedir. Dolayısıyla yazar bu eseri tamamladığında onu iletmış olduğu kişi muhtemelen bu eklentiye yazmış olmalıdır. Ancak detaylı inceleme yapıldıktan sonra son sayfa içeriğinden de bazı harfler buradaki esas listemizin içerisine eklenecektir.
- Pek çok araştırmacı tarafından „Voynich Elyazması ZODIAC sözcükleri ve/veya burç işaretleri” olarak adlandırılan sözcükleri oluşturan harfler bu listeye eklenmemiştir. İleride çalışmalar devam ederken bunlar da eklenebilir.
- Bu liste (yukarıda), yaklaşık 230 sayfalık hızlı bir tarama sırasında gözlemlenen harfleri içermektedir. Ek olarak, mevcut liste, transliterasyon ve transkripsiyon okuma çalışması aşamasında rastgele seçilen kelimelerden, satırlardan ve tam sayfalardan karakterler belirlenerek derlenmiştir. Henüz el yazmasının tüm karakter setini temsil etmemektedir.
- Yazıları silik olan sayfalara da henüz inceler gözle bakılmamıştır.
- Liste sadece bu yöntemlerle seçilmiş olanları bir kısım harfleri içerecek biçimde ortaya çıkmıştır ve henüz tamamlanmamış (devam eden) bu işte eserin içerisindeki toplam harf sayısını temsil etmemektedir. Toplam harf sayısı yıllar sonra bütün sayfalar tam okunduğunda tam olarak ortaya çıkacak ve söylenecektir.
- Eldeki harfler aynı yöntemle yaratılmıştır ve aynı yöntemle okunmaktadır. İçerikte yeni bir harf görürseniz yöntemi bildiğiniz sürece listeye bakmadan veya eklemeyen o harflerin fonetik değerlerini de okuyabilirsiniz.

Appendix: Notes on the Letter Inventory and Methodology

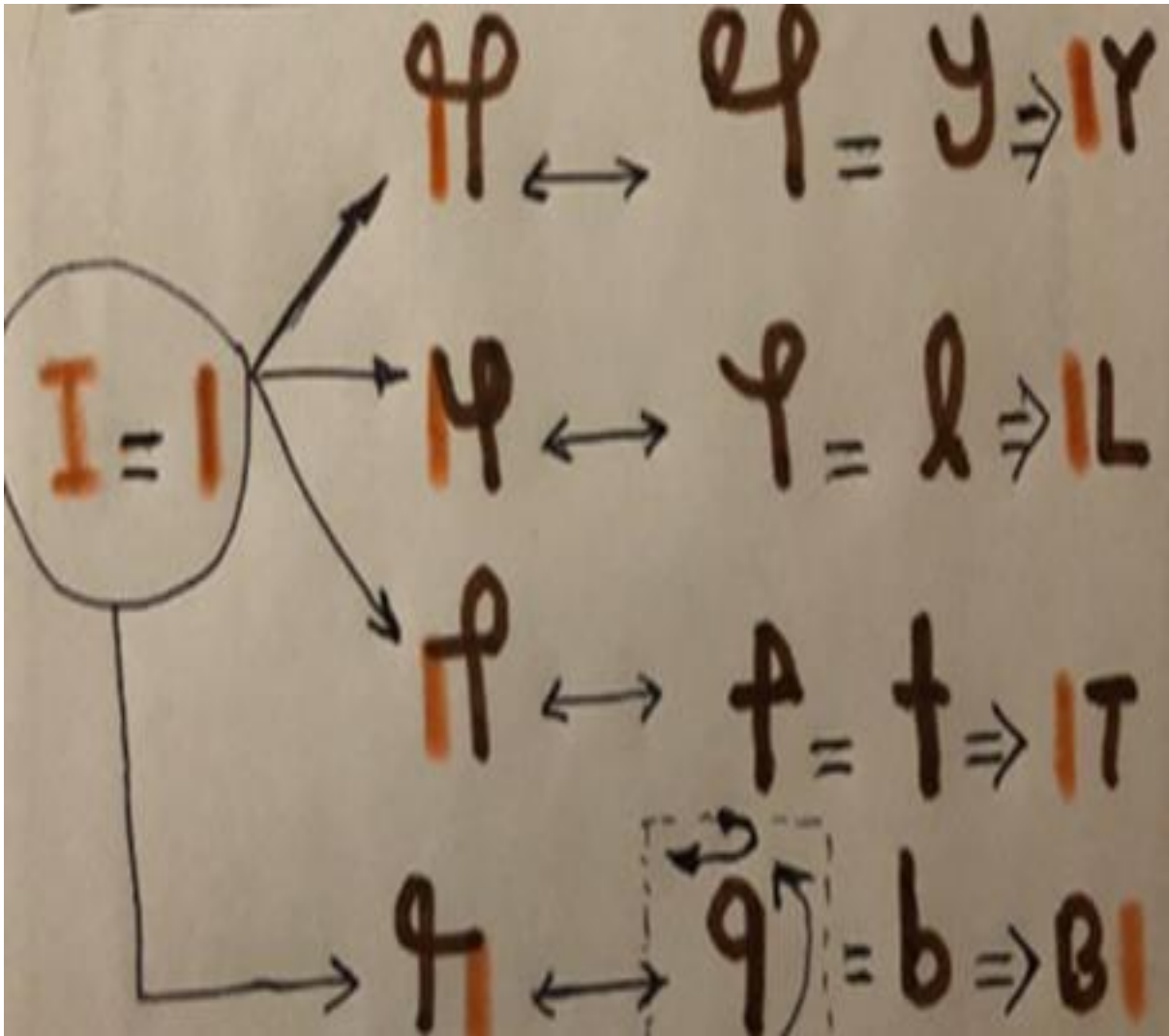
This study includes a preliminary inventory of **281** syllabic letters, supplemented by 24 basic characters, bringing the total to **305**. However, this number is not final. Additional characters—primarily syllabic in nature—have yet to be incorporated. Some numerical symbols are included in the syllabic list, as the author uses numbers phonetically within the writing system.

The letters not yet added are expected to include:

- Characters from the final page of the ATA manuscript, which features Latin letters such as the lowercase “t.” The name METMET (Mehmet) appears in Latin script, and most characters on this page were probably added by a different hand. Preliminary analysis confirms the page is written in Old Turkic. After further examination, select characters from this page may be added to the main inventory.
- Characters forming the so-called “ZODIAC words” or astrological symbols in the Voynich Manuscript, as referenced by various researchers. These may be incorporated in future stages.
- This list (above) contains the Letters that were observed during a rapid scan of approximately 230 pages. Additionally, the current list was compiled by identifying characters from randomly selected words, lines, and full pages on the transliteration & transcription reading study phase. It does not yet represent the complete character set of the manuscript.
- The pages with faded writing have not yet been looked at carefully.
- The total number of letters is expected to reach between **340** and **400** once the manuscript is fully examined.
- All characters were interpreted using a consistent method. If new letters are encountered, their phonetic values can be read without consulting the list, provided the method is understood.

Aşağıdaki görselde Latin alfabesi harflerinin hece harfleri fonetiği yaratmak için bir araya getirilme biçimini görsel anlatı olarak sunmaktadır.

The image below presents a visual narrative of how Latin alphabet letters are combined to create syllabic phonetics.

This visual illustrates how the characters read as **Y/iy**, **L/il**,² **T/it**, and **B/bi** function both as syllabic units and as fundamental letters. These forms are constructed by joining familiar lowercase Latin letters.

² > Observe the character visible on page ATA-103v: the elongated form resembling a capital Latin "I" on the left, positioned alongside a handwritten lowercase "l" (L) (the cursive form of the Latin letter L). Their combined appearance and phonetic reading as "IL" strongly suggest that these characters were constructed using familiar Latin letterforms.